

Новини ▶ 7

80% от българите не искат хотели и ски писти в защитени гори

Колективно пазаруване ▶ 22-23

На пазар за ОТСТЪПКИ

Сайтовете за онлайн купони продължават да отбелязват солиден ръст на потребителите и оборотите си

Пари

BONNIER

pari.bg

Петък

17 юни 2011, брой 113 (5173)

USD/BGN: 1.38830

▲ +1.45%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.40879

▼ -1.43%

Българска народна банка

Sofix: 412.62

▼ -0.04%

Българска фондова борса

BG40: 126.66

▲ +0.13%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

ДА ПЛАЩАШ ЗА ЗАКОННОТО СИ ПРАВО

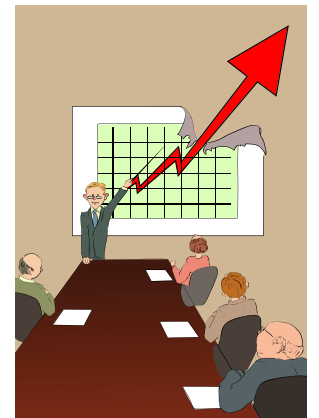
Планираното затваряне на Търговския регистър (който по закон е публичен) няма да премахне риска от злоупотреба с данни, какъвто е мотивът на управляващите. Данните пак ще бъдат достъпни, но през частните бази данни, за които обаче фирмите ще трябва да плащат ▶4-5

Новини ▶ 6

"МЕТРО" осъди Столичната община за такса смет

Компании ▶ 12-13

Завръщането на дивидента

Силната година за индустриалните компании, които изнасят продукцията си, ще се усети и от акционерите им

Компании ▶ 14

Нов мениджмънт ще управлява "Флорина"

Печеливш
Димитър Гюрджилев

Димитър Гюрджилев е новият временно изпълняващ длъжността изпълнителен директор на "Флорина-България". Досега той беше член на съвета на директорите във "ВМ Финанс Груп". Компанията има и нов директор производство - Иван Димитров, и нов директор финанси и доставки - Надежда Ганджова. От "Флорина-България" обясниха, че смяната на ръководството е с цел компанията да оперира по-добре. ▶ [Повече подробности на стр. 14](#)

Губещ
Стилиян Вътев

Рейтинговата агенция Standard&Poor's понижи дългосрочния кредитен рейтинг на Обединена българска банка, която се ръководи от Стилиян Вътев. Рейтингът на банката вече е променен от "В" на "В-", което е една степен по-досегашното ниво. Причината за промяната е влошената кредитоспособност на гръцката банка майка, чийто рейтинг беше променен преди два дни.

Мнения

▶ **По темата: "Истински проблеми с фалшивия износ"**
▶ Много е лесно да се прехвърля топката от едната институция към другата. Как е възможно обаче никога да не прави нищо. Нормално е фирмите да не си признават, че използват тази практика, но след като самият министър си признава, че това нещо съществува, необяснимо е защо не се прави нищо по въпроса. Държавата си призна, че статистиката за износа е изкривена. Това означава, че изказванията, че излизаме от кризата и доказателство е износът, са чиста проба блъф.

Читател

Коментар

Знаете ли кой е този човек

pari.bg Топ 3

1 CEZ е подложена на натиск да затвори атомните си централи. Германия и Австрия оказват натиск върху компанията, признава изпълнителният директор Мартин Роман.

2 Истински проблеми с фалшивия износ. Фиктивният износ оцелява сръжбата с над 1 млрд. лв. Отделните институции обаче си прехвърлят топката за отговорността.

3 Оли Рен: След месец ще стане ясно дали Гърция ще получи до 120 млрд. EUR. Очаква се в понеделник финансовите министри да одобряват отпускането на първия - за 12 млрд. EUR.

Надявам се, че случаят с онези изчезнали 117 млн. EUR за АЕЦ "Белене" не е съвсем отшумял в главите на хората. Макар че данните за тях се появиха преди точно две седмици, това е един от онези скандали, които гръмват за ден-два и заминават в информационното небитие - разбира се, без никакви последици.

За тези 117 млн. EUR в НЕК няма никакви счетоводни, митнически или каквито и да са други финансови документи. Кой борави с такива документи? Счетоводителите. Кой е главен счетоводител на НЕК по това време? Михаил Андонов. Това е човекът на снимката. Той доскоро все още беше главен счетоводител на Националната електрическа компания. Вече не е, но не защото е уволнен, както всеки би предположил, а защото е повишен.

След отстраняването на Крассимир Първанов, който сключи споразумение, задължаващо

Филупа Радионова
philippa.radionova@pari.bg

„Не е съвсем честно. Браншовата камара трябва да го награди за години назад, чак до 2002 г.“

държавата до края на месеца да подпише договор за АЕЦ "Белене", Андонов беше назначен за временно изпълняващ длъжността изпълнителен директор на държавната Национална електрическа компания. Вчера обаче той имаше дори още по-сериозен повод за празник. Защото в Деня на енергетика стана Енергетик на годината и получи награда от Българската браншова камара на енергетиците.

Макар че не е съвсем честно. Браншовата камара трябва да го награди за години назад, чак до 2002 г., когато става главен счетоводител на НЕК. За 2008 г. трябва да получи даже две награди, защото някак си, може би без да разбере, са се случили някакви трансфери между НЕК и "Атомстройекспорт", от които именно липсват онези 117 млн. EUR. А за 2009 г. трябва да получи три награди. Тогава е успял да убеди одитора, че няма представа къде са документите. Може и наистина

да не знае, но все пак не трябва ли, понеже е главен счетоводител, да е обратното?

Всъщност накрая ето малко подробности от онзи позабравен доклад отпреди две седмици. След като получава запитване от одитора Велко Пеев, Михаил Андонов се ангажира да провери какво става. При последваща среща на 11 септември 2009 г. той обяснява, че за част от парите предстои да бъдат изискани документи, а за друга част няма "налични счетоводни и митнически документи". Обяснява на одитора, че не е изключено да са в НЕК или "Белене", "но не се ангажира категорично с това". Въпреки че одиторът настоява за по-нататъшно издирване на информация, до приключване на проверката не е получил нищо.

Та това е този човек. За него в медиите се спекулира, че е много вероятно именно той да наследи директорския пост. ■

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп ЕАД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
liliia.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanassova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg

Визуален редактор
Албена ПИНО - 4395845
albena.pino@pari.bg

ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филупа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395845
ani.kodzhaivanova@pari.bg
Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Радослава ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg

Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg
Филип БУРОВ - 4395857
filip.burov@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg
Николай Вълканов - 4395860
nikolay.valkanov@pari.bg
Иглика ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Атанас ХРИСТОВ - 4395818
atanas.hristov@pari.bg

Пламен ДИМИТРОВ - 4395857
plamen.dimitrov@pari.bg
Теодора МУСЕВА - 4395876
teodora.mousseva@pari.bg

ТЕНДЕНЦИИ
Билиана ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg

ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

Цитат

” Отидохме седем-осем човека да ги донесем на ръка. На ръка ги носехме “малко така”, не съвсем като туристи, в едни черни куфарчета

► **Вежгу Рашигов**, министър на културата, разказва как са върнати 21 000 антики от Канада

Число на деня

144

► безработни лица в препензионна възраст са започнали работа чрез Националната програма “Помощ за пенсиониране” през май 2011 г., съобщиха от Агенцията по заетостта

След немного мислене

Парламентът скри дебатите по вота, вместо да ги отложи

Заради деня на траур вотът на недоверие не беше излъчен по БНТ и БНР, Синята коалиция и “Атака” напуснаха залата

За първи път дебати по вот на недоверие срещу правителството не бяха излъчвани по обществените радио и телевизия. Причината е, че съвпадат с деня на траур, който беше обявен вчера заради загиналите при автобусната катастрофа на магистрала “Тракия”. Първоначалното предложение беше просто дебатите да бъдат отложени, като то дойде от самите вносителите от БСП и ДПС, но беше отхвърлено. Вместо това управляващото мнозинство гласува да не бъдат излъчвани пряко.

Бойкот

Представителите на Синята коалиция, които още вчера обявиха, че няма да участват в дебатите и в гласуването на самия вот, напуснаха пленарната зала. След тях лидерът на “Атака” Волен Сидеров също съобщи, че парламентарната група на партията няма да дебатират, и неговите депутати също напуснаха залата. Внесеният от БСП и ДПС вот на не-

СНИМКИ БОБИ ТОШЕВ

доверие е заради “провал в антикризисната политика” на правителството. Двете партии обмислят по-нататък да внесат и вот заради цялостната политика на ГЕРБ. Премиерът Бойко Борисов не присъства на дебатите.

Втори опит

Вялата обмяна на реплики продължи три часа без

особен ентузиазъм. Това е вторият вот на недоверие към правителството на ГЕРБ. Първият беше преодолян с гласовете на “Атака”, които обаче този път отказаха да участват в гласуването. Въпреки това най-вероятно кабинетът получи достатъчно подкрепа и този път от независимите депутати. Гласуването на вота е днес.

Филупа Рагионова

Поредният консултант

► Депутатът от ГЕРБ Лъчезар Иванов е получил 131 хил. лв. хонорари за консултантска дейност. Това става ясно от доклад на НАП, с който в. “Пари” разполага. Той е от края на април, но до момента никой от представителите на агенцията не е споменал за факта. Договорите са със застрахователното дружество “Евроинс” и охранителната фирма “Секюрити груп алфа” и са за време, в което той вече е бил депутат от ГЕРБ

Мнение

Това е демагогия

Скръбта на народните ни представители се разпростира дотам да ограничат основно право на гражданите, а не дотам да съдържат езиците си. Цинизъм ли да се нарече това, или друга квалификация е подходяща, трудно може да се прецени. Защо ли същевременно хората ще ядат през днешния ден, колите ще пътуват по улиците, кръчмите ще леят алкохолите си и така нататък?

В действителност с решението на Народното събра-

ние се нарушава правото на всеки да търси, получава и разпространява информация, гарантирано с чл. 41 от конституцията, чл. 10 от Европейската конвенция за правата на човека, чл. 19 от Международния пакт за гражданските и политическите права, чл. 19 от Всеобщата декларация за правата на човека, приета от човечеството като отговор на престъпленията от Втората световна война.

Тоест беше драстично нарушено правото на гражданите на информация, тъй като то може да бъде ограничавано само когато това е предвидено в закон за защитата на изрично определени интереси и при спазването на принципа за “необходимост от ограничението в демократичното общество”.

► **Александър Кашъмов**, Програма “Достъп до информация”

Коментарът е публикуван на сайта на ПДИ

Частните алтернативи на публичния търговски регистър

От години няколко компании предлагат продукти с бази данни, алтернативни на регистъра. Търсенето в тях е по-лесно и изчерпателно, но е платено

Неефективно, зле поддържано, често неработещо. Предизвиква неприятна асоциация с източване на пари. Има силен привкус на корупция и усещане за далавери. В България отговаря на името "държавно". Достатъчно е само да споменем Български държавни железници, Българска фондова борса, предприятия като "Кремиковци" и "Булгартабак". Списъкът с доказателства, че държавата у нас е лош стопанин, е дълъг и изчерпателен.

Едно от последните изпълнения в него е Агенцията по вписванията и поддържанията от нея Търговски регистър, който от месеци сменя състоянията си от частична до пълна недостъпност. Още по-динамични бяха и предложенията на правителството за промяна на свободния му достъп - от ограничен безплатен, с елементи на неограничен платен, до регистрация без такса, но с цел следене кой какво и къде търси.

За щастие въпреки очевидното желание за затваряне на нещо, което иначе е постижение в прозрачността, това няма да ограничи съвсем достъпа до данни, но може да струва пари. На българския пазар от няколко години има компании, които предлагат продукти с бази данни, алтернативни на Търговския регистър. Търсенето в тях е по-лесно и изчерпателно, но и платено. Най-големите компании на този пазар са четири - "Дакси", "Сиела", "Апис" и "Лакорда". Цените на продуктите им са в рамките на 900-1000 лв. за годишен

Мария Веромирова
maria.veromirova@pari.bg

абонамент. "Сиела" например предлага и варианти за месечен или еднократен достъп чрез SMS. Услугата фирмено разузнаване на "Дакси" пък се заплаща чрез закупуване на карти, които се зареждат с някаква сума, а плащането става за всяка отделна заявка в системата.

Всички залагат на допълнения

Независимо от цената и абонамента продуктите разчитат и се конкурират помежду си основно със своята функционалност. Данните от Търговския регистър са само един от многото източници, които използват в базите данни. Те са единодушни, че продуктите им не са конкурент или заместител на Търговския регистър. "В никакъв случай не сме конкурент на регистъра. Залагаме на много и различни функционалности при търсенето", казва Васил Христович, управител на "Апис България" ООД. По думите му в публичния регистър има само базова информация за фирмите, докато в продукта на "Апис" "Регистър+" се събира и обработва информация от над 200 източника.

В продуктите на четирите фирми са включени данни

от данчните регистри, регистър БУЛСТАТ, този на осигурителите, публикации в медиите и др. Много от данните дори се събират и обработват ръчно.

По-малко функционален, но безплатен

Преди няколко месеца българската софтуерна компания Microinvest пусна безплатен продукт "Микроинвест Валидатор" с фирмена информация като алтернатива на проблемните услуги на портала на Търговския регистър. Информацията, която се съдържа във валидатора обаче, са само базовите данни за фирмите и физическите лица, но без сканираните документи, които са качени в публичния регистър. "Нашата идея не е да заместим Търговския регистър, а да подпомогнем фирмите в търсенето и намирането на базова информация", обясни Ивайло Мирчев, маркетинг мениджър в компанията. Microinvest планира добавяне на нови функционалности към продукта, но без да става платен. След пускането му за безплатно сваляне за по-малко от седмица само от сайта на компанията са направени над 30 хил. даунлоуда.

Търсенето на продуктите не се променя

Затрудненият достъп до справките в сайта на регистъра през последните месеци не е довел до ръст на продажбите на абонаменти за алтернативните платени продукти. "Няма повишен интерес към продукта "Ре-

гистър+" заради честата липса на достъп до публичния регистър", каза Васил Христович от "Апис".

"Има нарастване на търсенето на "Сиела инфо", но то не е значимо. Все пак съвпадна и с кризата. Хората все още разчитат да направят актуални справки по безплатния начин през сайта на регистъра", обясни Андрей Андреев, ръководител продукти "Инфо регистри" в "Сиела".

Оценка на пазара

Общият обем на пазара на такива услуги, аналогични или препродаващи Търговския регистър, е около 1.3-1.5 млн. лв. годишно, каза Андреев. Според него

"Сиела" и "Апис" държат по около 40% от пазара. "Лакорда", която е отскоро на пазара, е с приблизително около 10%. По думите му "Дакси", въпреки че е най-отдавна в този сегмент, напоследък сериозно отстъпва като пазарен дял.

Проблемите с регистъра без отзвук

Фирмите, предлагащи алтернативни на регистъра продукти, не са били засегнати от прекъсванията му преди седмица. Актуализирането на техните бази данни, което се случва ежечасно, не е било нарушено.

Един от основните до-

води на правителството за ограничаване на публичния достъп до регистъра беше, че той съдържа много лични данни, което е предпоставка за кражби и злоупотреба с тях. Макар и платени, базите данни на алтернативните продукти също съдържат тази информация и спирането на достъпа до регистъра няма да предотврати евентуалните злоупотреби. Освен ако на управляващите не им хрумне да ги забранят със закон. Със сигурност обаче ще сложи край на публичността, която е един от четирите основни принципа за функционирането на регистъра, определени в Закона за Търговския регистър.

В никакъв случай не сме

Залагаме повече функционалности при търсенето, докато в публичния регистър се съдържа само базова информация за фирмите

Васил Христович,
управител на "Апис България" ООД

Информацията в нашия продукт "Регистър+" е събрана и обработена от над 200 източника. Търговският регистър е само един от тях. Използваме

данъчни регистри, регистър на осигурителите, информация за издадени лицензи и разрешения за извършване на определена дейност, обществени

поръчки, търгове, конкурси и много други канали за информация. Голяма част от данните дори събираме и обработваме ръчно и добавяме като

Не се опитваме да разбиваме пазарни дялове

„Всеки ден се говори за електронното правителство. Ако не оправят Търговския регистър, накъде сме тръгнали

Ивайло Мирчев,
маркетинг мениджър в "Микроинвест"

„Микроинвест Валидатор“ беше част от нашите платени продукти, но решихме да го извадим оттам и да го пуснем за безплатно сваляне, тъй като това са неща, които в Търговския регистър са базова и безплатна функционалност. Над 90% от заявките са свързани именно с тези базови данни. Информацията като отчети, баланси и др. са търсени при останалите 10% от заявките. Те може би са по-важни от останалите, но ние засега сме си поставили за цел да удовлетворим

тези 90%.

Ще се опитаем да добавим нови функционалности, като ще използваме публични ресурси, за да включим данни за историята на фирмата, приходи, разходи и т. н. Твърдо сме решени обаче продуктът да остане безплатен. Със създаването му няхахме за цел да разбиваме някакви пазарни дялове или ниши в този сегмент.

За нас е ясно, че проблемите с Търговския регистър ще

бъдат решени. А всеки ден се говори например за електронното правителство. Ако не оправят Търговския регистър, накъде сме тръгнали? Според нас скоро Търговският регистър ще започне да функционира нормално и нуждата от подобни продукти ще намалее. Не възлагаме на "Микроинвест Валидатор" да стане супер хитов продукт. Това е нещо краткотрайно, което обаче може да бъде един нелош бекъп на информацията в Търговския регистър. □

Хората все още разчитат на актуални справки безплатно

„Техническите проблеми с регистъра повишиха, но не значимо, интереса към "Сиела Инфо“

Андрей Ангреев,
ръководител продукти "Инфо регистри" в "Сиела"

Търговският регистър наистина имаше проблеми, но те бяха най-вече технически. От няколко дни се наблюдава и подобрение на работата му и смятам, че то ще бъде трайно. Недостъпността му през миналата седмица не се отрази на актуалността на нашата база данни. Актуализацията при нас остана ежечасна. Беше доста куриозно.

С появата на техническите проблеми с достъпа до публичния регистър обаче наблюдаваме и повишен интерес към нашия продукт "Сиела Инфо". Все още хората разчитат да направят актуални справки по безплатния начин през сайта на Търговския регистър. Има нарастване, но не е значимо.

Все пак това съвпадна и с криза. Освен това вече бяхме започнали да търсим алтернативи за нашия продукт - например въвеждане на опция за търсене в базата данни еднократно чрез sms, а не само едногодишен абонамент. SMS достъпът обаче е под 5% от приходите на "Сиела". На практика там не сме на печалба, тъй като постъпленията се разпределят между мобилните оператори и фирмата, приспада се ДДС и остава около 1/3 от сумата като приход за нас.

Някои от клиентите ни искат не просто информация от Търговския регистър, а синтезирана, анализирана по определен начин, във времето и т. н. Такива специализирани заявки има около

100 годишно. Фирмите, които предлагат подобна услуга като алтернатива на Търговския регистър, са основно 4 - "Дакси", "Сиела", "Апис" и "Лакорда". Най-старата от тях - "Дакси", обаче сериозно отстъпва като пазарен дял напоследък. "Сиела" и "Апис" държат по около 40% от пазара, "Лакорда" е с приблизително около 10%, останалите помалки фирми държат общо 10%. Общият обем на пазара на такива услуги, аналогични или препродаващи Търговския регистър, е около 1.3-1.5 млн. лв. годишно. Това включва справки, извлечения, комбинации от други бази или обработка на клиентски системи, които се актуализират. □

конкурент на регистъра

обкръжение към едно юридическо или физическо лице.

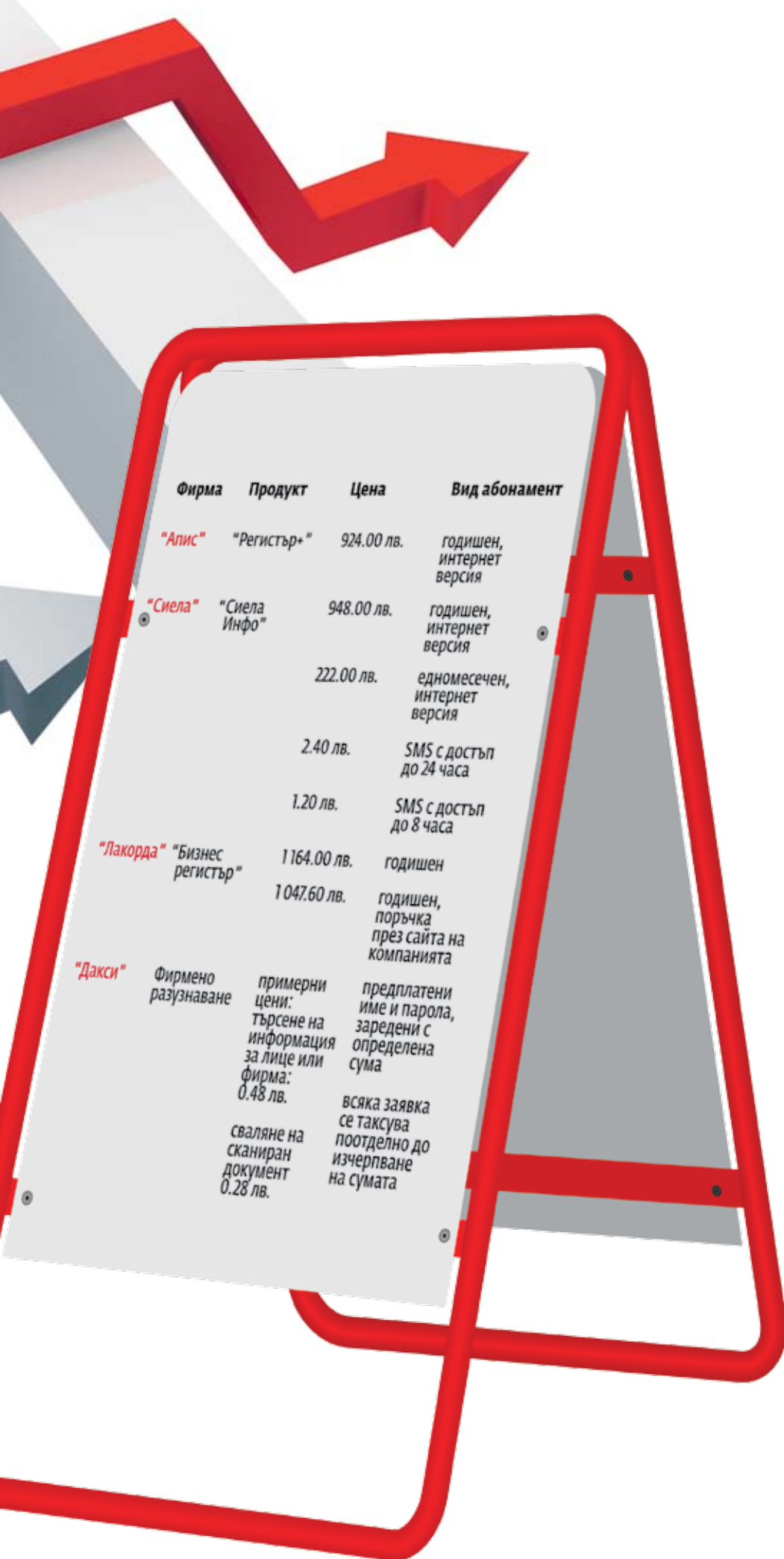
В никакъв случай не сме конкурент на регистъра. Всеки, който иска официална информация, за да се позове на нея, ще я потърси от Търговския регистър. Залагаме повече на много и различни функционалности при търсенето в базата данни, докато в публичния регистър се съдържа само базова информация за фирмите. За голяма част от фирмите, които са се пререгистрели в Търговския регистър и техните финансови отчети са качени като сканирани документи,

ги обработваме и представяме в табличен вид и графично.

Като пазарен дял ориентирано около 40% при тези продукти. Честа практика при някои клиенти е да използват продукти на повече от една фирма, така че е доста трудно да се оцели общият пазар и пазарните дялове на всеки. Приходите на "Апис" от продукта "Регистър+" за 2010 г. са около 1.2 млн. лв., а крайните потребители са 8-9 хил., но продуктът вероятно се използва от повече хора, тъй като може да

се влиза от различни компютри с една и съща парола.

Проблемите с Търговския регистър в последните седмици и месеци не са се отразили на продажбите ни. Няма повишен интерес към продукта заради честата липса на достъп до публичния регистър. Самото прекъсване на достъпа до регистъра не се отрази и на актуализирането на нашата база данни. Получаваме информацията ежечасно на наш сървър по различен канал от този, по който се правят справки на сайта на регистъра. □

“МЕТРО” осъди Столичната община за такса смет

Компанията трябваше да плати 24 хил. лв., но съдът постанови, че са неправомерно начислени

► “МЕТРО Кеш енд Кери България” откри грешка в исканата сума от Столичната община за такса смет за 2008 г.

СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Столичната община загуби дело, заведено от “МЕТРО Кеш енд Кери България” за неправомерно начисляване на такса смет за 2008 г. и лихви, научи в. “Пари”. Общинските данъчни са начислили допълнително плащане в размер на 23 973 лв. за магазина на бул. “Цариградско шосе” 7-11 км. През януари 2010 г. кметът Йорданка Фандъкова издава акт за плащане на тази сума. Той обаче е оспорен в съда от “МЕТРО”. На 4 ноември миналата година Административният съд на София е постановил, че допълнителното плащане е изискано неправомерно. Освен това е осъдил столичното кметство да плати 250 лв. за разноски по делото. Общината не е обжалвала решението и то е влязло в сила.

Мотивите за оспорването

Дружеството е оспорило пред общината допълнителните плащания, но след проверка от данъчните те не са намалени. Според фирмата допълнителните задължения са определени в нарушение на чл. 66, ал. 3 от Закона за местните данъци и такси и на чл. 18, ал. 3 от Наредбата за определяне и администриране на местни такси и цени на услуги, предоставяни от СО. Според текстовете, когато до края на предишната година общинският съвет не е определил размера на такса смет за следващата, се прилага размерът за предходната година. Затова “МЕТРО Кеш енд Кери

България” ЕООД е платило по тарифа за 2007 г. Така за всеки извозен контейнер са платени 680 лв. и 3 промила върху отчетната стойност на имота. Общо за магазина на бул. “Цариградско шосе” 7-11 км е платена такса смет от 85 139.61 лв.

Разминаването

Дирекция “Местни данъци и такси” към СО обаче е счела, че дружеството трябва да плати такса смет по цените за 2008 г. Те обаче са определени с решение на СОС от 28 февруари 2008 г. Така за един контейнер е 850 лв. и 3.8 промила върху отчетната стойност на имота. През 2009 г. “МЕТРО Кеш енд Кери България” ЕООД е подало възражение срещу начислените допълнителни пари за такса смет и лихви - 23 973 лв. Столичната община обаче е приела, че възражението е неоснователно, и не е отменила допълнителните задължения. “Като правно основание за определяне на по-високите размери на таксата в акта е посочено Решение № 87, прието на 28 февруари 2008 г., с което Столичният общински съвет е определил размерите на такса битови отпадъци за 2008 г.”, пише в жалбата на дружеството до съда.

Грешка, но защо

От мотивите към решението на Административния съд става ясно, че по изключение в преходните и заключителните разпоредби на измененията на Закона за местните данъци и такси,

” Правим проверки на базата на какви нормативни документи общините искат плащане на местни данъци и такси

Красен Кискинов,
ръководител на отдел “Данъци” в “МЕТРО”

приети в края на 2007 г., се дава право общинските съвети в срок до 28 февруари 2008 г. да определят размера на местните данъци за текущата 2008 г. В тези разпоредби обаче не се споменава нищо за размерите на местните

такси. “Най-вероятно от общинската данъчна служба в “Младост” са преценили, че преходните и заключителните разпоредби касаят и местните такси, а това не е така”, твърди Красен Кискинов, ръководител на отдел “Данъци” в “МЕТРО”. □

Справедливост Намаляват постепенно таксата за фирмите

► От тази година Столичната община започна да намалява такса смет за фирмите. Така вместо 12 те трябва да плащат върху 10 промила върху отчетната стойност на имота.

► Миналата година от Столичната община при-

знаха, че в сегашната ситуация реално офисите и предприятията плащат и за изхвърлената смет от гражданите. Проблемът бил, че според евроизисквания таксата за отпадъците трябва да бъде поносима за гражданите и да е около 1.25% от приходите на населението с най-ниски доходи. Затова сега бизнесът е натоварен с големи плащания за отпадъци и реално плаща за изхвърления боклук от гражданите.

Напомняне ЕК: Спазвайте директивата за отпадъците

► От Европейската комисия напомниха на България, че трябва да спазва директивата за отпадъците. В списъка на страните, към които е отправен призивът, са още Кипър, Естония, Гърция и Полша. Всички те не са успели да информират ЕК за прилагането на европейското право в националните законодателства. Сроктът, в който е трябвало да направят това, е изтекъл на 12 декември миналата година. Държавите имат срок за отговор от гвдв месеца. След това Еврокомисията може да предаде въпроса

на Европейския съд и да поиска налагане на финансови санкции.

► Директивата за отпадъците е правната рамка за обработката на отпадъците в ЕС. Тя определя принципи за управление на отпадъците, например “замърсителят плаща”, степенува приоритетите - ограничаване на създаването на отпадък, повторна употреба на ненужните материали, рециклиране, възстановяване и изхвърляне. Комисията отбелязва, че законодателството в посочените държави все още не е изцяло съобразено с европейските норми. Освен това обемът на отпадъците в ЕС продължава да нараства, като годишно се събират 3 милиарда тона.

Българите не искат хотели и ски писти в защитени гори

Според проучване на "Алфа Рисърч" 77.5% от българите смятат, че държавата не прави достатъчно за опазването на природата у нас

80% от българите не одобряват застрояването на защитени територии в планини като Рила, Пирин, Родопите, Стара планина и Витоша. Това показват резултатите от представително проучване на агенция "Алфа Рисърч", проведено в края на май за международната природозащитна организация WWF. Делът на хората, които не искат хотели, ски писти и спортни съоръжения да се появяват в планинските райони, се е увеличил с почти 30% спрямо 2006 г. Данни от предишни проучвания на агенцията показват, че през 2006 г. неодобрението е било 51.5%, а през 2008 г. - 71.5%.

Подкрепата и доброволците растат

Спад обаче се наблюдава в обществената нагласа на анкетирания да подкрепят усилията на природозащитните организации да спрат застрояването на планините и Черноморието. През 2008 г. те са били 80.4%, а тази година - 79.2%. Според Яна Събева от международната природозащитна организация WWF намалението е незначително и не може да се приема като негативен знак. За в. "Пари" тя коментира, че подкрепата на хората към активностите на организации като WWF все повече се засилва. Причината - обществото се развива, а това си личи все

повече и от индивидуалните прояви на отделни хора. Събева даде за пример една от последно случилите се инициативи - Националният ден на природните паркове, който е събрал над 3500 доброволци за почистването на различни паркове в страната. Проведената анкета потвърждава обществената нагласа към подобен род събития, като поставя Националният ден на природните паркове на втора позиция в категорията "Запознатост с природозащитните организации". Първенството се държи от "Часът на Земята", която се оказва най-разпознаваната акция - от 49.6% от анкетираните.

Държавата - лоша майка за природата

Освен подкрепата на хората засилва се и неодобрението им към действията на държавата по отношение опазването на околната среда. Резултатите на "Алфа Рисърч" показват, че 77.5% от българите смятат, че отговорните институции не правят достатъчно за съхраняването на природата в България. Изследването показва, че за 60.2% от българите човешката дейност е причината за промяната на климата в страната. Един от всеки двама българи смята, че най-сериозните проблеми на природата у нас са замърсяването на въздуха (53.6%), водата (50.9 на сто), изсичането и унищожаването на горите (48.9%), както и замърсяването със смет и битови отпадъци (42.9%).

Най-голяма част от анкетираните - 72.7%, определя водните басейни като най-важните природни ресурси на България. На второ място са горите, определени

53.6%

►от анкетирания смятат, че замърсяването на въздуха е най-сериозният проблем на българската природа

72.7%

►определят водните басейни като най-важните природни ресурси на България

като най-ценни от 65.5% от хората.

Положителен сигнал?

През 2008 г. позицията на обществото по отношение на изсичането на горите и незаконното строителство е по-силна. Промяната в общественото настроение съвпада и с краха на бума на строителството заради икономическата криза. Ако през 2008 г. 73.6% от анкетирания са на мнение, че изсичането и унищожаването на горите са най-сериозният проблем на българската околна среда, през тази година делът им се е свил до 48.9%. Рязка е промяната и по отношение на незаконното строителство - през 2008 г. 58.3% от българите го определят като най-сериозен проблем, докато сега това мнение се споделя от 23.8%. ■

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

ГРАБНИ СВОЯ ЛЕТЕН ПОДАРЪК от **Пари** и **Mr.Bricolage**

6 месеца

АБОНАМЕНТ

ПОДАРЪК

12 месеца

АБОНАМЕНТ

ПОДАРЪК

АБОНИРАЙ СЕ СЕГА ЛЕСНО И БЪРЗО на тел. 02/4395 807, 827, 831, 836, 835, 895 sales@pari.bg, www.pari.bg

Вятърът на статуквото

Скандалите във Висшия съдебен съвет продължават да са спънка при европейската интеграция, а биха могли да изиграят положителна роля и да отприщят така нужните истински реформи в системата

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Мнозинството от гражданите не знаят много за съдебната система - как точно е структурирана, как се ръководи, какви са конкретните лостове и механизми, от които е изградена. А и не е нужно. От нея просто се очаква да работи и да раздава справедливост - нещо жизненоважно за всяка една нормална държава. Ето защо, когато над 1500 души само за ден заявят в социалната мрежа "Фейсбук", че ще се включат във флешмоб* - "Да запалим свещ за смъртта на българското правосъдие", става ясно, че кризата на общественото доверие в съдебната система е безпрецедентна. А скандалите с Висшия съдебен съвет (ВСС) от последните няколко дни са само капката, която прелива чашата на проблемите - корупцията и личните облаги, политическото кадрване, неефективността, потъпкването на процедурите. Това продължава да е основният проблем в мониторинговите доклади на ЕС, при присъединяването към Шенген, за доверието на инвестито-

рите. Времето за истинска реформа очевидно е дошло. Въпросът сега е ще бъде ли позволено тя най-после да се случи.

(Дефекти

Кризата в съдебната система, която се влачи от години, има своето отражение и върху бизнес климата, инвестициите, доверието в страната на международно ниво. Няма как да не направим връзката и с една друга популярна тема от последните седмици - Шенген. Само преди няколко дни се проведе кръгла маса за българското членство в шенгенската зона, на която петима западни посланици повтаряха в един глас: ако искате Шенген, покажете ни резултати от борбата с престъпността, с корупцията, покажете ни присъди, покажете ни, че в България няма недосегаеми хора. Скандалите с ВСС - органът, който е един вид правителството на съдебната система, излъчва към Западна Европа точно обратното послание. И обезателно ще изиграе своята не-

гативна роля в решението за Шенген. Интересното е, че в основата и на двете истории стои вътрешният министър Цветан Цветанов. Човекът, който най-много иска да влезем в зоната, е същият, заради когото избухна конкретният скандал във ВСС.

Личностни истории

Той започна с избора на Владимира Янева, семейна приятелка на Цветанов, за председател на Софийския градски съд. Проблемът не е толкова в приятелството, колкото в липсата на друга причина за избора ѝ. Биографията на другия кандидат - Величка Цанова, говори за много повече опит и квалификация за длъжността.

Последваха протестните оставки на двама от членовете за съвета - Капка Костова и Галина Захарова, които в съдебните среди се ползват с уважението на професионалисти с неопетнен морал. Не са много хората по върховете на системата, които могат да се похвалят с това. Последваха и разкрития за конфликт

на интереси и ролята на Янева за заблуждаване на Европейската комисия по едно от знаковите обществени дела - "Софийски имоти".

Накрая дойде и поантата - най-голямата магистратска организация, която обединява близо 1000 съдии - Съюзът на съдиите в България (ССБ), призова в отворено писмо всички членове на ВСС да подадат оставки и да започне дебат върху нов модел за управление в съдебната система. Искането им бе подкрепено и от няколко неправителствени правозащитни организации.

(Липса на) реакции

Понякога да се стигне до дъното е единственият път към подобрението? От обявяването на ВСС за постоянен орган през 2007 г. досега той сътвори редица крупни скандали и като че ли нанесе повече вреди, отколкото ползи. Не е ясен само отговорът на въпроса ще позволи ли политическата система нормализирането на съдебната такава и ще спре ли политическото кадрване

във ВСС, което след това мултиплицира собствения си порочен модел надолу по йерархията.

За момента правната комисия на парламента, водена от Искра Фидосова, отговаря на искането на Съюза на съдиите с желязно мълчание. Сякаш нищо не се е случило. Самият ВСС обеща да разгледа въпроса за собствените си оставки на следващото си заседание.

Главният прокурор Борис Велчев пък изказа мнение, че ако ще се прави реформа във ВСС, тя трябва да е добре осмислена, а не "емоционална". Велчев обаче бърка. Реакцията за реформа не е емоционална. Тя е единствено повече от закъсняла.

Накъге

От Съюза на съдиите настояват за промени в целия модел на структуриране на органа, така че да се ограничи партийното влияние при избора на членовете на ВСС. По мнението на някои юристи и международни организации един от вариантите е да бъде премахната изцяло

парламентарната квота при избор на членове. Според други пък те трябва да се избират не с обикновено, а с квалифицирано мнозинство - с гласовете на 2/3 от депутатите.

Под съмнение е и доколко е нужно въобще съветът да бъде постоянен орган. До 2007 г. неговите членове бяха практикуващи магистрати и се събираха в определена периодичност. Няма никакви индикации, че превръщането му в постоянен орган, чиито членове работят само като членове, е помогнало по някакъв начин на системата.

Правосъдният министър Маргарита Попова преди два дни обяви, че в края на месеца ще организира дебат по темата. Поредният такъв. Но докато само има дебати без реални действия, доверието в България и съдебната ѝ система ще продължи да се руши.

Ани Когжаубанова

*флешмоб - преварително организирана масова акция, в която група хора се появява внезапно на обществено място

” В момента ВСС може да се оттегли, като всички членове подадат оставки, което не очаквам, или като се прекрати мандатът му от Народното събрание. Докато не се вземе политическото решение за мандата на съвета обаче, няма да има кой да управлява съдебната власт

Борис Велчев, главен прокурор

” Ако Владимир Янева не беше моя позната, а на Алексей Петров и Пешо Сумиста, може би нямаше да има такива атаки срещу нея

Цветан Цветанов,
министър на вътрешните работи

” Проверката по делото „Софийски имоти” е в интерес на съдебната система като цяло и на конкретния магистрат Владимир Янева

Лазар Груев,
председател на Върховния касационен съд

Някои от скандалите с ВСС

- Още в началото на мандата си част от членовете опитаха да си издействат купуване на жилища в София на преференциални цени. Неуспешно все пак.
- Също в началото на мандата през 2007 г. стана ясно, че 16 от членовете са взели по 20 заплати обезщетение за напускане на съдебната система. След това ВСС гласува правилата за собствените си заплати, които рязко нараснаха.
- Случайно или не, синовете и дъщерите на част от членовете започнаха на добри постове в съдебната система.
- Скандалът с пазаруването на гласове във ВСС от плевенския лобист Красимир Георгиев, по-известен като Красьо Черния. Няколко членове бяха уличени в контакти с него и бяха принудени да подадат оставки.
- Съветът назначи редица магистрати на най-висшите съдебни постове, чиито имена после бяха замесени в скандали с корупция и облаги, зависимост или некомпетентност. Само един от примерите е историята с роднините на висши съдии, придобили имоти в Приморско, която осветли разследване на в. “Капитал”.

Визитка Коя е Владимира Янева

► Владимир Янева започва кариерата си в Министерството на правосъдието през 1999 г. Там тя остава само месец, след което става младши прокурор в Софийската градска прокуратура.
► През 2002 г. е назначена за младши съдия в Софийския градски съд, а през 2004 - като редови съдия в Софийския районен съд. През 2006 г. е повишена без конкурс, въпреки че такова задължение вече е имало в закона. Общо Янева има осем години стаж като съдия. Четири от тях обаче тя е прекарала в майчинство.

► Янева безспорно е фаворитът на властта за поста председател на Софийския градски съд. Тя стана известна с това, че със съпруга си Илия Манолов - зам. генерален директор по административната дейност на “Ръководство на въздушното движение” от 2009 г., са семейни приятели на вътрешния министър Цветан Цветанов.

► Официално кандидатурата ѝ беше предложена от петима членове на ВСС. Четирима са от квотата на парламента и един от тази на прокуратурата - Цони Цонев, шеф на етичната комисия, която сега отказва да разследва Янева за конфликт на интереси.

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Случката с делото “Софийски имоти”

Владимира Янева ще бъде проверявана само за необосновано забавяне на делото срещу шефовете на “Софийски имоти”, не и за конфликт на интереси

В разгара на скандала с избора на Владимир Янева за председател на Софийския градски съд изплува и друг такъв - ролята на магистратката в укриване на информация за делото “Софийски имоти” и евентуален конфликт на интереси.

През последните години Янева е станала собственик на редица имоти, два от които са магазини, които тя е закупила от “Софийски

имоти” като пълномощник на баща си по времето, когато шеф на общинското дружество е бил Тошко Добрев - после подсъдим пред нея за злоупотреби в дружеството.

Тук излиза и първият въпрос - в конфликт на интереси ли е Янева и ако да, защо не си е направила отвод. На този въпрос би трябвало да отговори етичната комисия на ВСС, ръководена от Цони Цонев. Комисията обаче отказва да направи проверката. “Ако един съдия не чувства, че се намира в някаква зависимост с обвиняеми или подсъдими лица, защо да си прави отвод.”

Друг проблем е, че делото е от обществена значимост и се наблюдава от Европейската комисия. През декември 2010 г. Янева прекра-

тява делото, но след това прокуратурата оспорва и то е подновено. В отчетите до Брюксел обаче продължава да пише, че делото е прекратено. Някъде по веригата магистрат по делото (по това време Янева) - председател на съда (по това време сегашният ѝ опонент Величка Цанова) - ВСС - Еврокомисия информацията се е загубила. Кой на кого не е докладвал?

Отговор на всички тези въпроси едва ли ще се намери, защото в крайна сметка самият ВСС вчера взе най-благоприятното за Янева решение. Съдебният инспекторат ще провери дали тя не е забавила неправомерно разглеждането на делото срещу шефовете на “Софийски имоти”. Наказанието за това е порицание или забележка. **П**

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

” Ако един съдия не чувства, че се намира в някаква зависимост с обвиняеми или подсъдими лица, защо да си прави отвод

Цони Цонев,
председател на етичната комисия на Висшия съдебен съвет

Има сделка за Гърция

МВФ и ЕС се споразумяха да отпуснат на Гърция 12 млрд. EUR

Еврокомисарят по въпросите на икономиката на ЕС Оли Рен обяви, че Евросъюзът е постигнал споразумение с Международния валутен фонд (МВФ) относно избягването на възможността Гърция да спре да плаща дълговете си. Той обаче предупреди, че Атина трябва да приеме нов кръг мерки за намаляването на разходите, иначе договорката отпада.

Оли Рен обясни, че договорката с фонда е страната да получи 12 млрд. EUR, дори и по-късно следващия месец финансовите министри да не успеят да се договорят за втория пакет от мерки за 120 млрд. EUR. Досега МВФ се дърпаше и не искаше да плаща 3.3 млрд. EUR на Атина.

Междувременно поредица от парламентарни оставки затрудни плана на гръцкия министър-председател Георгиос Папандреу да реструктурира кабинета си в търсене на подкрепа за получаване на важен за страната спасителен пакет. Гърция рискува банкрут, ако не успее да приеме изключително непопулярния петгодишен план на правителството, състоящ се от вдигане на данъците, орязване на бюджетните харчове и продажби на държавни активи. Тези мерки са необходими за получаване на втора финансова инжекция от страна на международни кредитори.

Липса на желаещи
Двама членове на ръковод-

дената от Папандреу социалистическа партия ПАСОК подадоха оставки в четвъртък. Те ще бъдат заменени от други съпартийци от съответните региони, така че напускането им няма да промени парламентарния баланс. Гръцки анализатори и журналисти обаче казват, че за премиера става все по-трудно да формира кабинет и да прокара мерките в условия на политически хаос, причинен от общонационални стачки и протести в Атина. "Ще бъде много трудно да бъдат намерени добри хора, които да формират правителство в момента. Те не вярват на Папандреу след всички промени, които той направи", казва бившият финансов министър на страната Стефанос Манос.

Вот на доверие

Гърция може да получи кратък отход, след като източници от еврозоната казваха, че Международният валутен фонд бързо ще плати своя дял от поредния спасителен транш за страната. Това ще се случи, за да се даде повече време на Европейския съюз да финализира пакет, който да поддържа Гърция през 2012 г. и нататък. Рокадата в правителството на Папандреу демонстрира липсата на обществена подкрепа за мерките за съкращаване на бюджетните разходи. Промяната идва след провала на преговорите за съставяне на правителство на единството в сряда, които подразниха световните пазари и породиха страхове, че опитите за поправянето на дълговата криза в еврозоната мо-

► Гърция рискува банкрут, ако не успее да приеме изключително непопулярния петгодишен план на правителството на Папандреу

СНИМКИ BLOOMBERG

же да се провалят. Новият правителствен екип ще се изправи пред вот на доверие следващия вторник. Очаква се управляващата в момента партия ПАСОК, която държи 155 от общо 300 места в парламента, да го одобри.

Нови министри

Общата европейска валута спадна до най-ниското си ниво от един месец след засилването на притесненията, че липсата на договорка по въпроса за гръцкия дълг може да доведе до пазарен хаос. Папандреу вероятно ще смени своя финансов министър Георгиос Папаконстантиноу, основния архитект на непопулярните бюджетни съкращения, изискани от ЕС и МВФ като част от условията за получаването на спасителен пакет в размер на 110 млрд. EUR миналата година. Бившият

вицепредседател на Европейската централна банка Лукас Пападемос е сред най-често споменаваните кандидати, които могат да заменят Папаконстантиноу. Самият той според местните медии ще поеме пост във външното министерство на страната.

Политически борби

През настоящата година са планирани увеличения на данъци и орязване на бюджетни разходи с общ размер 6.5 млрд. EUR. Те представляват удвояване на вече договорените мерки, които увеличиха безработицата в държавата до рекордните 16.2% и удължиха и без това дълбоката рецесия до трета поредна година. Европейският съюз и МВФ настояха за нов петгодишен план за затыгане на бюджета като условие за отпускане на следващия транш от 12

млрд. EUR помощ, от които Атина се нуждае, за да плати дългове този август. "Не мога да повярвам, че водят подобни политически боричкания, при положение че им предлагаме толкова много пари", е казал пожелав анонимност банкиер от Европейската централна банка пред Ройтерс.

Безпрецедентен хаос

Планът включва нов данък "лукс", по-сериозно преследване на укриването на данъци и увеличаване на данъците върху безалкохолните напитки, плувните басейни, ресторантските сметки и недвижимите имоти. Трябва да бъде съкратена една пета от всички над 750 хил. държавни служители в страната. Над 50 млрд. USD трябва да бъдат събрани от продажбите на притежавани от държавата предприятия. Някои гръцки медии казват, че неуспехът

на Папандреу да създаде правителство на единството е създал объркване, което може да дестабилизира неговата администрация. "Папандреу действа ексцентрично и създаде безпрецедентен хаос", пише вестник "Катимерини". Политическите машиниции и международните спорове относно условията на втория спасителен пакет оказаха негативно отражение върху пазарите на ценни книжа, като цената за застраховане на гръцкия дълг срещу прекратяване на плащанията се повиши до ново рекордно равнище в четвъртък. Лидерът на опозиционната Консервативна партия Антонис Самарас заяви, че единственият изход от кризата са предсрочните избори. Анализатори обаче казват, че това ще се случи само в малко вероятния случай на провал на вота на доверие. □

Според ЕЦБ Европейският спасителен механизъм трябва да бъде удвоен

► Европейският стабилизационен механизъм (ЕСМ) ще трябва да бъде удвоен до 1.5 трлн. EUR (2.1 трлн. USD), ако политиците искат частни инвеститори да участват във втория спасителен финансов пакет за Гърция. Това заяви днес Наут Велнк, член на управителния съвет на Европейската централна банка (ЕЦБ) и управител на холандската централна банка, цитиран от световните агенции.

► Велнк коментира, че един нов финансов пакет за Гърция ще донесе толкова много несигурност и опасности, че ще бъде необходимо удвояване на ЕСМ, за да се отчете рискът от "заразяване" на Ирландия и Португалия.

► Ако поемаш такива рискове, трябва да се подсигуриш, смята Велнк. Фондът би трябвало да достигне 1.5 трлн. EUR и

трябва да има по-голяма гъвкавост при харченето на парите, допълва банкиерът.

► По-рано тази седмица

финансовите министри на 17-те страни от еврозоната не успяха да постигнат споразумение за втори спасителен план за Атина.

През юли ще стане ясно дали Атина ще получи до 120 млрд. EUR

Очаква се в понеделник финансовите министри да одобрят отпускането на първия транш от 12 млрд. EUR

Европейският съюз ще реши дали да отпусне втори спасителен пакет за Гърция по-вероятно през юли, отколкото следващата седмица, заяви еврокомисарят по икономическите и валутните въпроси Оли Рен. Очаква се финансовите министри от еврозоната на срещата си в неделя и понеделник в Люксембург да одобрят отпускането на 12 млрд. EUR на Гърция в рамките на първия спасителен пакет. "Сигурен съм, че в неделя

Еврогрупата ще успее да вземе решение по изплащането на петия транш за Гърция в началото на юли", каза Рен.

"В същия контекст на срещата си в неделя и понеделник Еврогрупата ще обсъди новия пакет помощи за Гърция и степента на участие на частния сектор в него, за да вземе окончателно решение на следващата среща на Еврогрупата на 11 юли", каза еврокомисарят.

Гърция се нуждае от тези 12 млрд. EUR до средата на юли, за да избегне неплатежоспособност.

Вторият спасителен пакет за Гърция, който се очаква да бъде от 80 до 120 млрд. EUR, цели да запази платежоспособността на страната след 2012 г. □

Одобрене КЗК разреши покупката на БАКБ от CSIF

Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) разреши сделката за 49.99% от капитала на Българо-Американска кредитна банка от

фонда на Цветелина Бориславова CSIF.

Комисията установи, че не са налице пазари, върху които концентрацията ще окаже въздействие. Икономическата група на купувача на акциите - CSIF АД, не упражнява контрол върху предприятията в страната, опериращи на същите пазари, на които осъщес-

твява дейност БАКБ АД, се казва в съобщението на КЗК.

Предвид това на територията на страната не възникват хоризонтални или вертикални ефекти, поради което не е необходимо оценяване на пазарното положение на участниците в концентрацията, е заключението на комисията.

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Лихвите карат българите да държат 90% от парите си в банки

В ЕС този дял е под 30%, а европейците като цяло диверсифицират много по-добре средствата си, показва проучване на Pioneer Investments

Има съществена разлика в начина, по който европейците и българите разпределят спестяванията си между различните видове инструменти. В България близо 90% от средствата са в банкови депозити, а делът на ценните книжа, пенсионните фондове и други форми на спестяване е незначителен. За сравнение средно за ЕС най-голям дял в портфолиото на хората заемат пенсионните и застрахователните фондове (около 40%) и инвестициите на капиталовия пазар (35%). Средствата, държани в банки или в брой, са близо 25%.

Аномалия

Резултатите за България са нормална реакция на вложителите, смята Явор Ачев, мениджър за България на Pioneer Investments. "Лихвите по банковите депозити са на изключително високи нива. Това е една аномалия на пазара, тъй като депозитът в момента реално носи по-голяма доходност от ценните книжа", смята той. Според него в случая не става въпрос за конкуренция между инвестиционните фондове и банките, а за надграждане на спестяванията на хората с други инструменти извън банковите депозити, за да се диверсифицират портфейлите им.

Развужване

Сегашното положение неминуемо ще се промени, вярва Ачев. И то по няколко причини. "Хората трупат опит, което движи търсенето на инвестиционни продукти. Въпреки известния спад на активите на Риепеег през 2008-2009 г. не сме имали големи изтегляния на средства от нашите клиенти. Напротив, хората започнаха да инвестират, когато пазарът

беше спаднал." Към средата на юни 2011 г. активите под управление на Риепеег в България са 102 млн. EUR, което е малко над нивото от 2007 г. (преди кризата).

"Допълнително, когато се нормализира икономическата ситуация в България и лихвите по депозитите спаднат, интересът ще се повиши още повече", смята Ачев.

Изводи

Интересна е статистиката за структурата на финансовите активи по света. От нея може да се изведат няколко извода:

Първо, спестяванията по света са много по-добре диверсифицирани (равномерно разпределени между различните видове инвестиционни инструменти), съответно са по-защитени от рискове, отколкото тези в България.

Второ, прогнозите за 2011 г. показват известен оптимизъм и желание за поемане на по-голям риск. Инвестициите в акции се очаква да нараснат до 35% от финансовите активи спрямо 28 на сто година по-рано. Като цяло намаляват балансираните експозиции за сметка на високорискови и нискорискови (инвестициите в облигации продължават да представляват почти 1/3 от портфейла). Подобна картина се наблюдава и в България, където статистиката за взаимните фондове от началото на годината досега отбелязва спад на интереса към балансираните инвестиции.

И накрая, привлекателността на недвижимите имоти остава ниска въпреки своеобратното дъно, което достигна пазарът в много държави по света.

Има нещо гнило в акциите

► Половината българи не биха инвестирали в акции при никакви условия. Това показаха данните от наскоро проведено проучване по поръчка на Института за икономически изследвания на БАН. Изводът на икономистите е, че хората нямат достатъчно информация за ценните книжа, а това води до страх от инвестиции на фондовата борса.

► Проучването показва, че 85% от хората никога не са притежавали акции от български дружества, а характерни са нискорисковите инвестиции. Най-предпочитани са инвестициите в имоти, на следващо място се нареждат спестяванията в банка, а трети в класацията са инвестициите в образование и професионално обучение на децата.

► Хората, които притежават акции, пък посочват, че са ги придобили по линия на масовата приватизация, а 42% от тях никога не са получавали дивидент от акциите си.

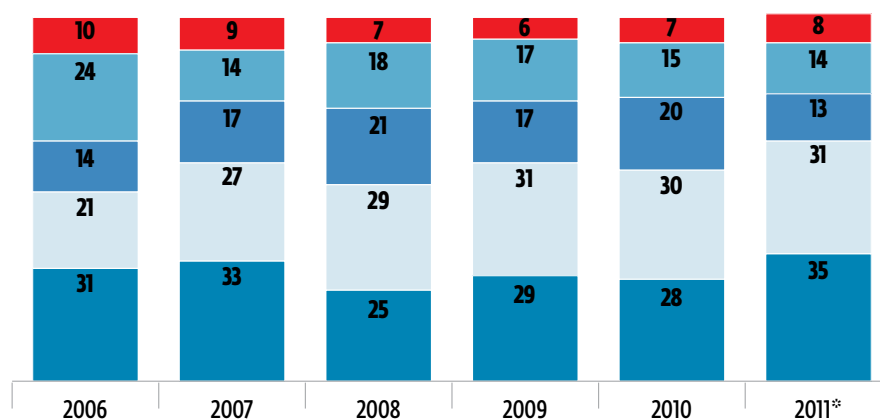
35%

► от спестяванията в света ще бъдат инвестирани в акции през 2011 г. спрямо 28 на сто година по-рано

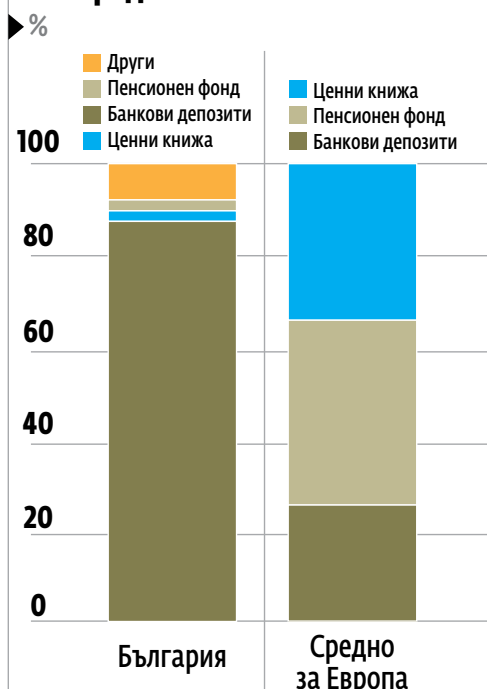
Разпределение на финансовите активи по света

► %

■ алтернативни инвестиции ■ облигации ■ акции ■ недвижности ■ кеш и депозити

Разпределение на спестяванията

Завръщането на дивидендата

Силната година за индустриалните компании, които изнасят продукцията си, ще се усети и от акционерите им

Повече компании, раздаващи дивидент и по-големи като обем разпределяни суми. Това е леко изненадващата картина, след като повечето общи събрания на публични компании преминаха или поне поканилите за тях с дневния им ред са ясни. Изненадваща не защото компанията имаха слаби резултати през 2010 г., а защото практиката не е традиция за българските дружества.

По-силни отпреди

Сега дивидентите са завръщат след две години отсъствие, когато дори по-големите работещи предприятия бяха спрели раздаването им. Нещо повече, сега дивидентите са повече като обем. Обяснението за това може би не е толкова трудно. Повечето компании, които сега обявиха разпределяне на дивидент, действат в областта на индустрията, която най-бързо излезе от кризата и дори отчете рекордни продажби. Пример за това са машиностроителните дружества от групата на "Стара планина Холд". "М+С Хидравлик", "ХЕС" и "Елхим-Искра" вече обявиха, че ще разпределят дивидент. Трите дружества обаче са малко по-специален случай. Те са едни от малкото компании, които разпределят всяка

година. Така се случи дори миналата. Сред компанията от индустрията, които се очаква да зарадват акционерите си, е "Монбат". Там на общо събрание по предложение на мениджмънта трябва да се разпределят 6.5 млн. лв.

Колко непознато е

Разпределянето като дивидент е леко непозната практика и "неизследвана територия" от капиталовия пазар у нас. Основният проблем е липсата на последователност у компанията. Затова и даването на дивидент почти не се използва в оценката на една компания при анализа доколко е подходяща за инвестиране. "Дивидентната политика често е подценявана както от мениджмънта, така и от инвеститорите", обясни изгълнителният директор на "БенчМарк Асет Мениджмънт" Петко Вълков. По думите му в повечето случаи дивидентната политика на емитентите е свързана не толкова със следване на някаква политика, а по-скоро с преразпределянето на парични потоци.

Изненадващ лидер

С най-голям дивидент за миналата година се отличава ЗАД ДЗИ. Дружеството ще раздаде 74.3 млн. лв., голяма

част от които обаче са неразпределена печалба от миналата година, а не резултат от текуща дейност. Случаят на ДЗИ обаче е по-специален, тъй като акционерите в него просто прибират в момента ефекта от продажбата на ДЗИ Банк, сключена през 2006 г.

Силната година за "Софарма" може да донесе над 10 млн. лв. за акционерите. В края на юни те ще гласуват за разпределянето им. Друга компания от групата - "Софарма Трейдинг", също предвижда да раздава дивидент.

Добра доходност

Изненадващият характер в раздаването на дивидент си има понякога и добра страна за акционерите. Решението на "Златен лев Холдинг" например донесе близо 50% ръст в цената на акциите само за дни. Подобен щастлив сценарий обаче е трудно предвидим от малките акционери, включително и от професионалните инвеститори. Според тях идеалният вариант би бил случаят, при който стремежът на мениджмънта да е насочен към постигане на дългосрочно повишаване на разпределения дивидент, но подобни случаи в България са малко.

Мирослав Иванов

"Елхим-Искра"

Решение: Взето на 10 юни от общото събрание на акционерите
Сума: 528 хил. лв.
Дейност: Индустрия

Общото събрание на акционерите на "Елхим-Искра" АД взе решение за изплащане на дивидент да бъдат разпределени 528 600 лв. като част от нетната печалба на дружеството за 2010 г. Брутната сума на дивидента е 0.0421 лв. на акция. Начало на изплащане на дивидента е 1 септември 2011 г. Срок за изплащане на дивидента - 3 месеца.

"Хидравлични елементи и системи"

Решение: Взето на 15 юни от общото събрание на акционерите
Сума: 478 хил. лв.
Дейност: Индустрия

Акционерите в "ХЕС" взеха решение за разпределяне на брутен дивидент за 2010 г. от 0.1579 лв. на една акция. Това прави обща сума на дивидента 478 хил. лв. Датата, от която акционерите могат да получат дивидентите си, е 1 септември 2011 г. Право на дивидент имат лицата, вписани в регистрите на Централния депозитар като акционери към 29 юни 2011 г.

Кораборемонтен завод "Огесос"

Решение: Взето на 11 юни 2011 г. от общото събрание на акционерите
Сума: 352 хил. лв.
Дейност: Кораборемонт

Акционерите на кораборемонтен завод "Огесос" решиха компанията да раздаде брутен дивидент от 0.60 лв. на акция. На общо събрание беше гласувано част от печалбата за миналата година - 352 хил. лв., да бъде разпределена като дивидент, а останалата част да бъде заделена за резерви като неразпределена печалба. Началната дата за изплащане на дивидента е 11 септември 2011 г.

"Складова техника"

Решение: Взето на 19 май 2011 г. от общото събрание на акционерите
Сума: 121 хил. лв.
Тантиеми: 3% от печалбата
Дейност: Потребителска техника

Акционерите в "Складова техника" АД-Горна Оряховица решиха компанията да разпредели 25.5% от печалбата си за 2010 г. под формата на дивидент. Сумата е в размер 121 хил. лв., или брутен дивидент от 0.43 лв. на акция. На събранието е гласувано 14 266 лв., или 3% от печалбата за 2010 г., да бъдат раздадени като тантиеми на членовете на СД.

"Megika"

Решение: Взето на 19 май 2011 г. от общото събрание на акционерите
Сума: 805 хил. лв.
Дейност: Фармация

"Megika" ще разпредели по 0.08 лв. на акция брутен дивидент за 2010 г. Гласуваният дивидент е в общ размер 805.5 хил. лв. Дивидентът ще се изплаща от 15 август 2011 г. Нетната печалба на дружеството за 2010 г. е 1.069 млн. лв., като 75% от нея са били разпределени за дивидент. Последната дата за сключване на сделки с акции на това дружество, в резултат на които притежателят има право на дивидент, е 1 юни 2011 г.

"Енергоремонт Холдинг"

Решение: Взето на 15 юни 2011 г. от общото събрание на акционерите
Сума: 1.53 млн. лв.
Тантиеми: 5.1% от печалбата за 2011 г.
Дейност: Холдингска компания

Общото събрание на акционерите на "Енергоремонт Холдинг" одобри разпределяне на 0.40 лв. брутен дивидент на акция за 2010 г. За дивидентите ще бъде заделена сумата 1.537 млн. лв., която представлява 30.3% от печалбата на дружеството за 2010 г. Общото събрание е гласувало с 1.1% от печалбата да се покрият загуби от минали години, 5.1% да се раздадат като тантиеми за членовете на УС.

"Златен лев Холдинг"

Решение: Взето на 1 юни 2011 г. от общото събрание на акционерите
Сума: 2.26 млн. лв.
Дейност: Холдингска компания

На проведеното общо събрание акционерите на "Златен лев Холдинг" изненадващо решиха компанията да разпредели като дивидент 2.26 млн. лв. Това е брутен дивидент от 0.35 лв. на акция. Право на дивидент имат лицата, вписани в регистрите на ЦД като акционери до 15 юни 2011 г. Последната дата за сключване на сделки с акции на това дружество, в резултат на които притежателят има право на дивидент, е 13 юни 2011 г.

"ХД Дунав"

Решение: Взето на 10 юни 2011 г. от общото събрание на акционерите
Сума: 67.8 хил. лв.
Дейност: Холдингска компания

На проведеното общо събрание акционерите в "ХД Дунав" решиха да разпределят брутен дивидент от 0.3158 лв. за 2010 г. Общият размер на дивидента е 67.8 хил. лв. Право да го получат имат лицата, вписани в регистрите на Централния депозитар като акционери до 24 май 2011 г. Последната дата за сключване на сделки с акции на това дружество на борсата, в резултат на които притежателят има право на дивидент, е 22 юни 2011 г.

СНИМКА SHUTTERSTOCK

Дивидентите често са подценявани

Дивидентната политика често е подценявана както от мениджмънта, така и от инвеститорите. Но нейната роля е важна и оказва влияние върху оценката на едно дружество. Необходимо е да се посочи, че например решението да не се разпределят дивиденди също е част от дивидентната политика на едно дружество. Разбира се, идеалният вариант би бил случаят, при който стремежът на мениджмънта да е насочен към постигане на дългосрочно повишаване на разпределения дивидент. Малко са подобните случаи в България.

В повечето случаи дивидентната политика на емитентите е свързана не толкова със следване на някаква политика, а по-скоро с преразпределя-

Петко Вълков,
изп. директор на
"БенчМарк Асет Мениджмънт"

В повечето случаи дивидентната политика на мениджмънта е свързана по-скоро с преразпределянето на парични потоци

нето на парични потоци. С изключение на държавните почти никое дружество до този момент не е заявявало, че смята да разпределя някакъв процент от постигнатата печалба.

ЗАД ДЗИ

Решение: Взето на 26 април 2011 г. от общото събрание на акционерите
Сума: 74.3 млн. лв.
Дейност: Финанси

Собствениците на ЗАД ДЗИ решиха да си разделят по 19.25 лв. дивидент на акция за 2010 г. Това прави общо 74.3 млн. лв. Дружеството реализира 2.9 млн. печалба за 2010 г., което е 0.76 лв. Останалите 71.4 млн. лв. за дивиденди представляват 34% от неразпределените печалби за минали години. Последната дата

за сключване на сделки с акции на това дружество на борсата, в резултат на които приобретателят има право на дивидент, е 5 май 2011 г.

Петър Ангронов,
ръководител на групата
СИБАНК - ДЗИ

"Софарма"

Решение: Предстоящо - на 29 юни 2011 г. общо събрание на акционерите
Сума: 10.56 млн. лв.
Дейност: Фармация

"Софарма" АД ще раздаде 10.56 млн. от общо 40.67 млн. лв. печалба като дивидент. Предложението трябва да бъде прието на редовното общо събрание на акционерите на 29 юни. Брутният дивидент на акция ще бъде 8 ст. За последно компанията раздаде дивидент през 2008 г., който беше в размер на 4 ст. Най-голям дивидент е бил раздаден през

2005 г. - 27 ст. От общата печалба за 2010 г. 10%, или 4.07 млн. лв., ще бъдат заделени за задължителен резерв.

Огнян Донеv,
изпълнителен директор

"Монбам"

Решение: Предстоящо - 27 юни общо събрание на акционерите
Сума: 6.5 млн. лв.
Тантиеми: по 250 хил. лв. на член на СД и НС
Дейност: Индустрия

Това е общата сума за разпределение, което е близо 45% от печалбата на компанията за 2010 г. Това прави по 0.17 лв. брутен дивидент на акция от печалбата за миналата година. Ако предложението бъде одобрено, това ще е първият дивидент на компанията от 2008 г. насам, когато гласува да разпредели бруто по 0.18

лв. на акция от печалбата за 2007 г. Ръководството предлага на акционерите да гласуват 500 хил. лв. допълнително възнаграждение за членовете на надзорния и управителния съвет - съответно по 250 хил. лв. за всеки от двата ръководни състава.

Атанас Бобоков,
председател на УС

"БГ Агро"

Решение: Взето на 12 май 2011 г. от общото събрание на акционерите
Сума: 4.3 млн. лв.
Дейност: Агробизнес

Акционерите на "БГ Агро" гласуваха за раздаване на 0.10 лв. брутен дивидент на акция за 2010 г. Общата сума, заделена за дивиденди, е 4.036 млн. лв., или 66.3% от печалбата на компанията за миналата година. За 2009 г. компанията разпредели брутен дивидент от 0.09 лв. на акция. На събранието акционерите гласуваха

възнаграждението на съвета на директорите от 1 януари 2011 г. до края на мандата на членовете му да е по 4640 лв. месечно. Последната дата за сключване на сделки с акции на това дружество на борсата, в резултат на които притежателят има право на дивидент, е 20 май 2011 г.

Ненко Ненков,
председател на СД

"Софарма Трејдингз"

Решение: Предстоящо - на 29 юни 2011 г. общо събрание на акционерите
Сума: 3.95 млн. лв.
Дейност: Търговия

Съветът на директорите на "Софарма Трејдингз" предлага раздаването на брутен дивидент за 2010 г. по 0.12 лв. на акция. Той ще бъде гласуван на общото събрание на акционерите, свикано за 29 юни 2011 г. Предложението е за дивидент да бъдат раздадени 63% от печалбата за 2010 г., или 3.95 млн. лв. Компанията раздаде дивидент и през 2008 и 2009 г., когато той беше по 0.10 лв. на акция. Предложението за 2010 г. представлява увеличение с 20%. Шефовете

на компанията предлагат на акционерите да гласуват и възнаграждението на членовете на съвета на директорите за 2011 г. да е 24 хил. лв. Ръководството предлага на акционерите да гласуват 500 хил. лв. допълнително възнаграждение за членовете на надзорния и управителния съвет.

Димитър Димитров,
изпълнителен директор

"М+С Хидравлик"

Решение: Взето на 27 май от общото събрание на акционерите
Сума: 2.6 млн. лв.
Тантиеми: 1% от печалбата
Дейност: Индустрия

"М+С Хидравлик" ще разпредели 2.6 млн. лв. дивидент за 2010 г., реши общото събрание на акционерите на 27 май. Компанията ще заделени по 0.20 лв. бруто на акция. Изплащането му ще започне на 1 юли, а акциите на "М+С Хидравлик", купени до 8 юни, дават право на дивидент. Акционерите гласуваха и за разпределянето на по

1% от печалбата за 2010 г. на член от СД под формата на тантиеми. Остатъкът от печалбата ще се отнесе като "Неразпределена печалба".

Васил Велеv,
изпълнителен директор
на "Стара планина Холд"

Нов мениджмънт ще управлява "Флорина - България"

Непокриване на поставените пазарни цели са причина за смяната на старото ръководство

► "ВМ Финанс Груп" придоби "Флорина - България" през миналата година, след като производителят на сокове изпадна в ликвидни затруднения

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Цялостна смяна на ръководството на "Флорина - България" са предприели новите собственици на компанията от "ВМ Финанс Груп". Това стана ясно от официално съобщение на компанията.

Временно изпълняващ длъжността изпълнителен директор ще бъде Димитър Гюрджилев - член на съвета на директорите във "ВМ Финанс Груп". Директор производство става Иван Димитров -

дългогодишен експерт в областта на производство на сокове и безалкохолни напитки, а Надежда Ганджова ще заеме позицията директор "Финанси и доставки". Причината за подмяната е, че в средата

на годината компанията не е успяла да покрие целите, които си е поставила, и затова нов екип ще трябва да се справи със задачата, обясниха от мажоритарния собственик.

Целите

"Смяната на ръководството във "Флорина" се прави, за да може компанията да оперира по-бързо и по-добре. Въпреки постиженията през последните месеци считам, че можем да бъдем още по-резултатни", каза изпълнителният директор на "ВМ Финанс Груп" Иво Петров. По думите му ключово за компанията ще бъде по-бързото приобщаване на производителя на сокове към семейството на "ВМ Финанс Груп".

"ВМ Финанс Груп" придоби пряк едноличен контрол върху "Флорина - България" ЕАД и влезе в управление на дружеството в началото на тази година, след получаването на разрешение от Комисията за защита на конкуренцията. Инвестиционната компания придоби контрол над производителя на сокове от досегашния изпълнителен директор Валентин Щонов и гръцкия бизнесмен Георгиос Хонеос. Във втората половина на миналата година дружеството се оказа в ликвидни затруднения и

дори предоговори емисията си облигации заради проблеми с изпълнението на плащанията по нея.

Вложения

Първоначалната инвестиция в предприятието от страна на "ВМ Финанс Груп" е близо 12 млн. лв. под формата на рисков капитал и гаранции на кредити.

Компанията отчита, че през април 2011 г. е постигнала ръст от 5.5% на пазарния дял в сравнение със същия период на миналата година. Дългосрочната стратегия на "ВМ Финанс Груп" за развитие на "Флорина" включва акцент върху разширяването на портфолиото от продукти. □

12

► млн. лв. е първоначалната инвестиция на "ВМ Финанс" във Флорина

"Златни пясъци" АД ще ипотекира хотел, за да търгува с енергия

Дъщерното дружество за търговия с енергия "ЕСП Златни пясъци" ще тегли 3 млн. EUR заем

"ЕСП - Златни пясъци" може да изтегли банков кредит в размер на 3 млн. EUR. Чрез него дружеството за търговия с електрическа енергия ще разшири дейността си, като ги използва за депозити за участие в търгове за електричество и за плащане на доставки. Заемът ще бъде обезпечен с ипотекиране на един от хотелите в курорта - "Морско око гардън" или "Адмирал". Това стана ясно от покана за общото събрание на акционерите на "Златни пясъци" АД. Предложението е на един от акционерите - "Голдън турс", и се явява допълнителна точка към насроченото за 30 юни събрание.

Параметри на предложението

Според предложението кредитът ще се използва за оборотни средства, а максималната договорена лихва ще е до 10%. В предложението се включват и институциите, които може да го отпуснат - Корпоративна търговска банка, МКБ Юнионбанк, Райфайзенбанк и Алианцбанк България. Общата стойност на имотите, които може да служат за обезпечение, е 26.54 млн. лв. "Голдън турс" притежава 9.24% от капитала на "Златни пясъци" АД. Според прокуристиката на "ЕСП Златни пясъци" Мариета Манолова целите на заема са търговия с енергия и постигане на по-голям обем на дейност. "Дружеството няма предишни задължения, които да погасява, и средствата ще се насочат към търгуване с енергия." Сроктът за

погасяване и усвояване на кредита е до две години.

Търговия с енергия

"ЕСП Златни пясъци" е дъщерно на "Златни пясъци" АД, което притежава 76.5% от капитала му. Дружеството е учредено за извършване на дейност като краен снабдител на електрическа енергия на територията на курортен комплекс "Златни пясъци", за което има лиценз. Той е получен през 2010 г. от ДКЕВР и дава възможност на дружеството да участва в пазара на електрическа енергия по свободно договорени цени в страната и чужбина. През март 2011 г. компанията участва за първи път в търг на НЕК ЕАД за избор на купувачи на енергия за износ. През второто тримесечие на тази година са реализирани над 3 млн. EUR приходи от тази дейност. □

Румънци ще консултират строежа на най-голямата рафинерия в Саудитска Арабия

Българското подразделение на "ТоталСофт" също участва в преговорите

Румънската софтуерна компания "ТоталСофт", която има дъщерни дружества в България, Гърция, Сърбия и Катар, подписа договор за консултации за управление на проект със "Сауди Арамко Тотал" - рафинерия и петролна компания (САТОРП) от Саудитска Арабия. Контрактът е на стойност 4.2 млн. USD.

Екипът на "ТоталСофт", заедно с още 10 проектанти от Франция, Италия, Азия и Близкия изток, ще отговаря за планирането, анализа и отчетните дейности по строителството на рафинерията "Джубейл", която ще бъде една от най-големите в света.

Българската следа

Българският екип на "ТоталСофт" участва в разработва-

нето на продуктите на компанията, които представляват сложни b2b приложения, съвместими с местното законодателство и отговарящи на индивидуалните нужди на всеки клиент.

"Това е голямо постижение, защото успяхме да разпространим услугите на компанията в тази сфера извън пределите на Европа, което от своя страна е много добра препоръка за достъпа и спечелването на други световни проекти", заявява Богданел Будеану, директор в "ТоталСофт". По време на преговорите със САТОРП българският екип на "ТоталСофт" обсъжда и финализира договора с местна строителна компания, в която ще внедри приложението за управление на проекти "Примавера". "Предпочитаме да разпределяме различни екипи, които да работят по проектите, като така повишаваме шансовете си за успех", коментират от "ТоталСофт - България".

Коя е "ТоталСофт"

Основаната преди 16 години "ТоталСофт" е един от лидерите в румънската ИТ индустрия. Обслужва 1500 клиенти в частния и публичния сектор в 25 страни. "ТоталСофт" разполага със собствен пакет от софтуерни решения - Charisma Business Suite, към които принадлежат утвърдените системи Charisma ERP, Charisma HCM, и Charisma Medical Software.

"ТоталСофт" присъства на българския пазар с приложението Charisma Business Suite, фокусирано върху финансовите и лизинговите услуги и строителната индустрия. □

4.2

► млн. USD. е стойността на гозовора, който "ТоталСофт" е погнпсала

CEZ е подложена на натиск да затвори атомните си централи в Чехия

„Германия иска да затворим ядрените си централи в Даковани и Темелин, но не си дават сметка, че тези централи са ни нужни, защото носят пари на Чешката република

Мартин Роман, изпълнителен директор на CEZ

Германия и Австрия оказват натиск върху компанията, признава изпълнителният директор Мартин Роман

Чешката електрическа компания CEZ е принудена да затвори двете атомни централи в страната след решението на Германия да се откаже от атомната енергия. Това е заявил изпълнителният директор на CEZ Мартин Роман, цитиран от Reuters.

Натиск

„Германия оказва силен натиск върху нас. Искат да затворим ядрените си централи в Даковани и Темелин, но не си дават сметка, че тези централи са ни нужни, защото носят пари на Чешката република“, е обяснил Мартин Роман. „Това означава, че Германия ще се присъедини към Австрия в мощна кампания срещу ядрената енергия“, е казал още той.

Германия

На фона на нежеланието на CEZ да затвори ядрените централи в Чехия стана ясно, че в Германия ще бъдат затворени три АЕЦ през това десетилетие освен осемте, които вече бяха затворени като част от ускорената програма за отказ от ядрената енергетика. Това стана ясно от изявление

„Това означава, че Германия ще се присъедини към Австрия в мощна кампания срещу ядрената енергия

Мартин Роман, изпълнителен директор на CEZ

на германския канцлер Ангела Меркел преди две седмици.

Меркел е категорична, че е постигнато съгласие за затварянето на три ядрени централи от 2015 г., на още три през 2021 г. и на последните три от общо 17-те германски АЕЦ през 2022 г.

Всъщност всички девет ядрени централи все още имат разрешение да работят, някои от тях са временно затворени за ремонтни работи, и ще получат дата за прекратяване на дейността си.

От друга страна обаче Франция е категорична, че няма да последва техния път и да се откаже от ядрената енергетика.

Референдум

Италия е втората страна след Германия, отказала се

напълно от АЕЦ. Страната отхвърли производството на електроенергия от АЕЦ на двудневен референдум преди няколко дни. С това решение Италия е първата държава, която чрез референдум се отказва от ядрената енергетика след аварията в японската АЕЦ „Фукушима-1“.

„Ще трябва да кажем сбогом на ядрената енергетика и силно да се ангажираме с възобновяемите източници“, е казал премиерът Силвио Берлускони, който е един от най-големите привърженици на АЕЦ.

Австрия

Австрийското правителство също гледа с недоверие на атомните централи. Австрийският министър на околната среда Николаус Берлакович съобщи, че ще поиска общоевропейска проверка на надеждността на атомните централи на Стария континент. Стрес тестове на атомните централи имат за цел да се установи дали издържат на земетресения и какви са показателите им по отношение на задържането на радиацията и охлаждането на реакторите. ■

Hewlett-Packard заведе дело срещу Oracle

Само за няколко месеца двата гиганта от Силиконовата долина се превърнаха от приятели във врагове

Най-големият производител на персонални компютри в света Hewlett-Packard е завел дело в Калифорния срещу Oracle заради желанието на софтуерната компания да спре поддръжката на платформата Itanium на HP. През март от Oracle казаха, че ще прекратят поддръжването на платформата, тъй като според тях и друга компютърна корпорация, Intel, също ще се откаже от нея. Както HP, така и Intel отричат това твърдение. Hewlett-Packard и Oracle са се превърнали от партньори в основни противници само за осем месеца, пише в заведеното в съда в Санта Клара дело. „Ре-

шението от 22 март за прекратяване на разработката на софтуер за платформата Itanium нарушава законово обвързващи споразумения между Oracle и HP и повече от 140 хил. общи клиенти. Считаме това за незаконен опит за принуждаване на клиентите да се прехвърлят към други платформи“, казват от HP в своя иск.

Поредният сблъсък

Съдебният спор е поредният пример за обтегнатите отношения между двата гиганта от Силиконовата долина. Връзките между корпорациите пострадаха, след като Oracle купи Sun Microsystems миналата година и започна да продава хардуер. Те се изостриха още повече, когато Марк Хърд напусна позицията главен изпълнителен директор на HP и зае висша позиция в Oracle. Новият директор на HP Лео Апо-

текер от своя страна беше замесен в масивен спор за авторски права с Oracle по времето, когато беше директор в софтуерната корпорация SAP. Когато Апотекер застана начело на HP, директорът на Oracle Лари Елисън публично го обвини в организиране на „схема за индустриален шпионаж“, целяща кражбата на софтуер на Oracle. Последният сблъсък е свързан със серия чипове на Intel, наречени Itanium, които HP използва в своите сървъри от висок клас. В иска се посочва още, че Oracle са отказали да оправят софтуерни проблеми за сегашните ползватели на захранвани от Itanium машини на HP, като същевременно са предлагали безплатно сървъри на Sun.

Неразкрити планове

Съдебното дело следва писмо с формално изискване към Oracle, в което HP на-

СНИМКИ BLOOMBERG

стоява за същото - третият по големина световен производител на софтуер да промени решението си. „Тягачината от страна на Oracle е оглушителна“, казва главният говорител на HP Бил Уол, намеквайки, че компанията не е получила отговор на писмото си. От Oracle ока-

чествиха иска като „напълно злонамерен и безпочвен“. Според тях те са отхвърлили настояването на HP за поддръжка на базирани на Itanium системи още миналия септември. Oracle от своя страна обвинява Hewlett-Packard в опит да заблуди потребители

и акционери за плановете на Intel за прекратяването на серията Itanium, които според тях ще бъдат разкрити в съда поради подадения иск. В сряда обаче говорител на Intel неколкратно потвърди подкрепата на компанията за тази линия чипове. ■

Регионални
индекси

Основният индекс на БФБ отчете спад

Sofix: 412.62

↓ -0.04%

Македонският бенчмарк поевтиня

МВПО: 2645.45

↓ -0.56%

Основният сръбски индекс се понижи

BELEX15: 771.66

↓ -1.06%

Число на геня

Стойност

89 631.21

▶ лв. е стойността на всички ценни книжа, които преминаха през извънрегулаторния пазар на Българската фондова борса

Световни индекси

Бенчмаркът се възстанови леко

DOW: 11 984.11

↑ +0.73%

Германският индекс реализира нов спад

DAX: 7101.76

↓ -0.19%

Измерителят се нареди сред най-зубещите в Азия

Nikkei 225: 9411.28

↓ -1.70%

Повишение

BAYER

1.76%

▶ се повишиха акциите на германския фармацевтичен производител до 57.22 EUR

Поевтиняване

METRO

2.76%

▶ поевтиняха акциите на компанията и достигнаха ниво 42.24 EUR

Китай поставя цената на оловото под силен натиск

Правителството на страната разпреди затварянето на редица заводи след случаи на отравяне

Производството на олово в Китай може да продължи да се свива, след като складовите наличности достигнаха рекордно високи нива, а производителите на батерии затварят заводи след правителствени разпореждания за намаляване на замърсяването. Намаляващото търсене може да спре ръста от 42% на метала през последната година на Лондонската борса за метали. Производителите на батерии и акумулатори, които съставляват 80% от потреблението, затвориха фабриките си заедно

с рециклиращи компании, след като стотици души се отровиха в провинциите Джъдзян и Гуандун. Производството на рафинирано олово е спаднало с 13% през последния месец до 345 хил. тона, сочат данните на Националното статистическо бюро на страната. Китай, най-големият производител на метала в света, има рекордни запаси от над 260 хил. тона.

Пълна забрана

В средата на май затвориха врати заводи за батерии в Джъдзян, Гуандун, Съчуан и Хънан. Джъдзян и Гуандун са двата региона с най-голямо производство, отговорни за 36% от общото ниво. "Не ни се разрешава да правим нищо, включващо олово", казва Ху Хонг,

ръководител на отдела за оловно-киселинни батерии в Китайската асоциация на индустрията за електрическо оборудване. Един от директорите в Zhejiang Haijiu Battery Co. е бил арестуван миналия месец, след като в кръвта на повече от 300 работници са били открити завишени нива на олово, съобщава официалната новинарска агенция "Синхуа". Отделно поне 600 души, включително 103 деца, са били диагностицирани с оловно натравяне в провинция Джъдзян.

Рекордно производство

Преди началото на правителствената акция статистическото бюро очакваше търсенето на олово да се увеличи с 8% до 4.05 млн.

▶ Производството на рафинирано олово в Китай е спаднало с 13% през последния месец до 345 хил. тона, сочат данните на Националното статистическо бюро на страната

СНИМКА SHUTTERSTOCK

тона, сравнено с ръст от 11% миналата година. Китай произвежда 200-300 хил. тона преработено олово повече, отколкото потребява за година. Производството на олово в страната скочи

до рекордните 448 хил. тона през ноември. Производството беше подтикнато от автомобилната индустрия, след като през 2010 г. търсенето на коли скочи с 32% до най-високото си ниво за

всички времена. Продажбите тази година се забавят, след като правителството отмени редица субсидии и наложи ограничения, за да се пребори с нарасналия трафик.

КОРПОРАТИВНИ СЪОБЩЕНИЯ И ОБЯВИ НА ДЪРЖАВНИ ИНСТИТУЦИИ

ОБЯВЛЕНИЕ

за провеждане на конкурс за наемане на обособена част от имот, включен в капитала на "УМБАЛ СВЕТИ ГЕОРГИ" ЕАД, гр. Пловдив

I. ПРЕДМЕТ НА КОНКУРСА: Отдаване под наем на обособена част от недвижим имот, представляващ: Обособена част от недвижим имот с площ 11 /единадесет/ кв. м, в сектор „Ж“ на сградата на хирургичния блок - База 2 на УМБАЛ „Свети Георги“ ЕАД, гр. Пловдив, с адрес: гр. Пловдив, бул. Пещерско шосе № 66 в УПИ № 84 по кадастралната карта на кв.2, парк "Отдижи и култура - юг" гр. Пловдив, парцел 1 - комплекс ВМИ, предоставен със Заповед № РД-18-81/31.08.2000 г. на МЗ. II. ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ЗАЯВЛЕНИЕТО ЗА УЧАСТИЕ: 1. Концепция за използване на обекта за банкова дейност, която да включва: 1.1. Предложение за начин на ползване и/или предназначение на обекта като офис за обществена, нестопанска дейност или за търговска дейност на публично дружество или предприятие, в съответствие с изискванията на Наредба № 49/2010 г. за основните изисквания, на които трябва да отговарят устройството, дейността и вътрешният ред на лечебните заведения за болнична помощ и домовете за медико-социални грижи на Министъра на здравеопазването и в съответствие с изискванията на Закона за кредитните институции и наредбите, издадени от БНБ. 1.2. Предлагана наемна цена, начин и условия на плащане; 1.3. Подписан проект на договор; 1.4. Други условия, които кандидатът предлага да се включат в проекта на договора; Документите по т.1.1. до т.1.4. се поставят в отделен запечатан и непрозрачен плик с надпис „Предложение за изпълнение на договора“; 2. Копие от документа за съдебна или търговска регистрация; 3. Удостоверение за актуално състояние, издадено не по-рано от 30 дни преди датата на провеждане на конкурса /само за участници, които не са търговци или са търговци, но не са регистрирани или пререгистрирани в търговския регистър по ЗТР; 4. Копие от регистрация по БУЛСТАТ, ако кандидатът няма ЕИК; 5. Декларация, че участникът не е длъжник по договор с УМБАЛ "Свети Георги" ЕАД, гр. Пловдив, не владее или дължи имот на лечебното заведение без правно основание – по образец; 6. Декларация за произход на средствата – по образец; 7. Декларация за съгласие с условията на проектодоговора за наем; 8. Удостоверение за липсата на задължения към държавата, издадено не по-рано от един месец преди датата на провеждане на конкурса; 9. Удостоверение за извършен оглед на обекта; 10. Документ за внесен депозит за участие; 11. Документ за закупена документация за участие; 12. Нотариално заверено пълномощно в случай, че кандидатът се представлява от друго лице. * Документите по т. 2 до 12 заедно с плик „Предложение за изпълнение на договора“ се поставят в друг плик, върху който кандидатът следва да изпише името/наименованието си, ЕИК, седалище и адрес на управление и лице, което го представлява. Всяко предложение /оферта/, което е подадено в незапечатан или прозрачен плик или е непълно, или е направено под условие, или не съдържа изискуемите документи, се обявява за нередовно и не се гонупка до разглеждане. III. ДРУГИ УСЛОВИЯ: 1. Начална цена: 200 /двестотин/ лева 2. Общи условия на конкурса: 2.1. Начин на плащане: в брой в касата на лечебното заведение до 10-то число на месеца, за който се отнася плащането; 2.2. Срок на договора за наем: до 3 години. 2.3. Размер и условия на депозита за участие: 100 /сто/ лева 2.4. Внесеният депозит

за участие от неспечелилите кандидати се освобождава в 14-дневен срок от подаване на молба от участника с посочен начин за възстановяване на сумата. Депозитът на спечелилия участник се задържа, като се прихваща от стойността на наема. В случай, че в определения срок не бъде сключен договор за наем по вина на спечелилия участник, депозитът на този участник се задържа, а за спечелил се обявява следващият в класирането. 3. Специални условия на конкурса: 3.1. Кандидатите следва да представят Концепция за използване на обекта за банкова дейност, която да включва: Предложение за начин на ползване и/или предназначение на обекта като офис за обществена, нестопанска дейност или за търговска дейност на публично дружество или предприятие, в съответствие с изискванията на Наредба № 49/2010 г. за основните изисквания, на които трябва да отговарят устройството, дейността и вътрешният ред на лечебните заведения за болнична помощ и домовете за медико-социални грижи на Министъра на здравеопазването и в съответствие с изискванията на Закона за кредитните институции и наредбите, издадени от БНБ. 3.2. Кандидатите представят оферта, която включва предлагана цена, начин и условия на плащане на цената, като към офертата се прилага подписан проект на договор за наем. 3.3. В офертата си кандидатите могат да предлагат и по-благоприятни за наемодателя условия от посочените в проекта на договор за наем. 4. Изисквания към кандидатите: да извършват дейност, надлежно регистрирана пред съответните компетентни органи (търговски регистър, окръжен съд и т.н.); да не са длъжници по договор с лечебното заведение; да не владят и да не държат собственост на лечебното заведение без правно основание. 5. Място и срок за закупуване на тръжната документация: всеки ден от 09.00 часа до 12.00 часа до 15-ия ден след публикуване на обявата във в. "ПАРИ", в касата на лечебното заведение на адрес: гр. Пловдив, бул. Пещерско шосе №66 и след заплащане на нейната цена. Ако е 15-ия ден е неработен – срокът за закупуване на документацията за участие изтича в първия работен ден. Цената на конкурсната документация е 240 лева с ДДС, които следва сградата на УМБАЛ "Свети Георги" ЕАД, гр. Пловдив, бул. Пещерско шосе №66 от 15.00 часа на 15-ия ден след публикуване на обявата за конкурса в печата. Ако е 15-ия ден е неработен – конкурсът се провежда в същия час на първия работен ден. 10. Условия за подготвяне на офертите и провеждане на конкурса: 10.1. Конкурсът се провежда от комисия, назначена със заповед на изпълнителния директор на дружеството. 10.2. Участниците подават заявленията за участие в запечатан непрозрачен плик, подписан с името, адреса и телефона на участника и предмета на конкурса. В плика се поставят заявленията и приложенията към него изискуемите документи и запечатан непрозрачен плик „Предложение за изпълнение на договора“ В Плик с надпис

„Предложение за изпълнение на договора“ се поставят документите по т. 11.1. от настоящите условия. Цената на офертата се подписва от законния представител на кандидата или от изрично упълномощено от него лице. Цената трябва да е не по-ниска от началната обявена цена. 10.3. По преценка на председателя на комисията заседанието ѝ може да бъде открито или закрито. В деня на провеждането на конкурса комисията разпечатва първо плик с изискуемите документи и се запознава с редовността на подадените документи. Редовно подадените оферти се класират съгласно одобрената Методика за оценка на постъпилите предложения. 10.4. Конкурсната комисия оценява предложенията (офертите) по следната методика: Методика за оценка на постъпилите предложения:

Комплексната оценка на офертата е сбор от оценките по отделните показатели.

Комплексна оценка (К) = К1 + К2 + К3, където:

Показател: Предлагана наемна цена за използване на помещението (К1):

Величината на показателя К1 се изразява с число до 40 и се изчислява по формулата:

К1 = ПЦ/НВПЦ x 40, където:

ПЦ е предложена цена от кандидат в конкурса;

НВПЦ е най-високата предложена цена в конкурса;

Показател: Предимства на предложението за използване на обекта (К2):

Величината на показателя К2 се изразява с число до 40 като средноаритметична величина от индивидуалните оценки на предложението от всеки член на комисията. Членовете на комисията оценяват предимствата на техническото предложение по скала от 0 до 40 точки и степка на оценяване 5 точки.

Показател: Предимства в условията на проектодоговора (К3):

Величината на показателя К3 се изразява с число до 20 като средноаритметична величина от индивидуалните оценки на предложението допълнителни условия към проектодоговора от всеки член на комисията. Членовете на комисията оценяват допълнителните условия в полза на наемодателя по скала от 0 до 20 точки и степка на оценяване 5 точки.

10.5. В случай, че двама или повече участници имат еднакъв брой точки, предимство има този, който е предложил по-висока наемна цена. 10.6. За спечелил конкурса се определя кандидатът, който в най-пълна степен е удовлетворил конкурсните условия, съответно има най-висока оценка съгласно Методиката за оценяване. Той е длъжен да заплати предложената цена и да започне работа по реализация на предложението в срокотвече и съгласно условията на конкурса. 10.7. Въз основа на резултатите от конкурса, Изпълнителният директор на дружеството сключва договор с класирания на първо място кандидат. В случай, че в определения срок спечелилият кандидат не сключи договор без наличието на уважителни причини за това, депозитът му се задържа, а за спечелил конкурса се определя класираният на второ място кандидат.

ДОЦ. Д-Р АНГЕЛ УЧИКОВ, ДМ

За изпълнителен директор на УМБАЛ "Свети Георги" ЕАД, гр. Пловдив на основание Решение № 6-А от 14.03.2011г. на СД на УМБАЛ „Свети Георги“ ЕАД и Заповед № 366 на изпълнителния директор

С фискалния борд ГЕРБ ще “озаптява” неразумната си финансова политика

►Промяната на конституцията изисква поне 160 гласа в НС, а засега ГЕРБ не разполага с тях и може да се “издъни” при гласуването, както стана с импийчмънта на президента през април 2010 г.

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Ако размерът на преките данъци се променя само и единствено с мнозинство от 2/3 в НС, може да се блокира работата на цели сектори в икономиката

На 26 май 2011 г. Министерският съвет депозира в Народното събрание проект за промени в Конституцията на България и конституционнопроект за изменение на Закона за устройството на държавния бюджет. Министерството на финансите ги нарече Пакт за финансова стабилност, а авторите на идеята - група десни и либерални икономисти, гравитиращи около СДС - фискален борд. България е от 14 години във валутен борд и като страна член на Европейския съюз и кандидат-член за еврозоната следва да изпълнява

критериите от Маастрихт, които пък съдържат част от предложенията във визираните проектозаконали. Последните две години България бе сред страните, които нарушиха критерия относно бюджетния дефицит, който не бива да надминава 3% от БВП, и срещу нашата страна бе открита наказателна процедура от ЕК. Тя бе прекратена временно след приемане на бюджет 2011, в който се предвижда дефицит от 2.5%. Параметрите на пакта за финансова стабилност няколко месеца бяха обсъждани с парламентарните политически сили, с работодателите и синдикатите, но те обсъждаха практически друг негов вариант. Ефектът от тези срещи е, че поне в представения проект за изменение на конституцията не са записани конкретни бюджетни параметри, което би я направило уникална за ЕС.

Всеки, който не е с нас, е против нас

Едва ли някой у нас, независимо от коя политическа сила или бизнес организация е, е против финансовата стабилност. Една от скритите цели на авторите на пакта (които две поредни години сами го нарушаваха), е да заклеймят всеки политик, икономист или бизнесмен, който се обяви против неговите параметри, като потенциален прахосник на бюджетни средства и едва ли не враг на финансовата стабилност у нас. Това в изборна година като настоящата е доста ефектен ход. Дали обаче сметките им ще излязат? Ще видим, тъй като промяната на конституцията изисква поне 160 гласа в НС, а засега ГЕРБ не разполага с тях и може да се “издъни” при гласуването, както стана с импийчмънта на президента през април 2010 г.

След срещата на министър Дянков с президента Георги Първанов той като че ли “би отбой” за приемането на пакта след изборите през октомври, за да не стане предизборна разменна монета и повод на политически пазарлъци. Два дни по-късно бюджетната комисия в НС изненадващо проведе извънредно заседание и практически без дебат (водещите депутати от опозицията - БСП и ДПС са отсъствали) прие на първо четене проекта за измененията в Закона за устройството на държавния бюджет.

По принцип идеята за

стриктна финансова и в частност фискална политика на ниво упражняване на централен републикански бюджет е правилна и изпълнима при наличие на работеща икономика и ефективна данъчно-осигурителна и митническа администрация. Но при допустимост не на 2%, както се предлага от МС, а на 3%, както предвиждат критериите от Маастрихт бюджетен дефицит (известен бюджетен буфер винаги е необходим).

Можем да очакваме нови данъци

Налице е и плавна промяна на структурата на българската икономика през последните 2-3 години, която от импортно ориентирана по време на относително високите темпове на растеж в периода 2004-2008 г., през последните 2-3 години все повече се превръща в експортно ориентирана (макар и само за някои отрасли). Предвид това обстоятелство и силно свитото вътрешно потребление логично намаляват приходите от ДДС и акцизи - износът не се облага с косвени данъци и затова приходната ни администрация не може да бъде ни най-малко упреквана. Ето защо няма да бъде изненадващо през следващата или по-следващата година да се наложи да бъдат повишени преките данъци (както подоходни, така и имуществените и други местни данъци) поради силно редуцирания размер на косвените данъ-

ци, които като абсолютна величина и в относителен размер в приходната част на бюджета през следващите години вероятно ще намалее още.

Ето защо е волунтаризъм да се иска чрез поправка в конституцията размерът на преките данъци да се променя само и единствено с мнозинство от 2/3 в НС! Това изобщо не е необходимо, ако има опасност бюджетът да не бъде изпълнен, и ще бъде повод на политически пазарлъци и наддаване за подкрепата между парламентарните сили на постове, държавни поръчки и други лобистки захвати. Това би го схванал всеки, който поне малко познава българската история, а и тази на съседните ни държави, и е живял през последните години у нас. Но не свръхамбициозни икономисти, които искат да наложат своето мнение с цената на всичко, без да си дават сметка за последствията. А те са - блокиране временно или за няколко месеца на цели сектори от публичната ни администрация, като здравеопазване, образование, култура и най-вече на общините, част от които са пред финансов колапс, и то още в средата на 2011 г.

Малките общини ще пострадат най-много

Другата идея на авторите на законопроекта - 40-процент дял на разходите от БВП (по принцип тази мярка е справедлива, макар че през

настоящата 2011 г. МС разпределя 43-44% от БВП) е възможно и в доста голяма степен много вероятно да бъде неизпълнена именно заради дефицитите в общинските бюджети като част от консолидирания държавен бюджет. Дори най-богатата община у нас - софийската, се очертава да не изпълни бюджета си от 1.3 млрд. лв., но това не е беда, тъй като и при 90% изпълнение тя ще остане най-добре финансирана сред останалите 264 общини. Но какво ще правят малките общини, освен да станат просители пред този или следващите министри на финансите и те евентуално да благоволят да покрият част от очертаваните се огромни дефицити. Това обаче ще е за сметка на увеличаване бюджетен дефицит и на разпределяне на над 40% от БВП.

И логични са въпросите какво ще се прави тогава - ще се променя ли пак конституцията, или правителството трябва да подаде оставка, а финансовият министър следва да се подведе под наказателна отговорност за нарушаване на конституцията?! Този т.нар. евентуален, както в спорта шахмат - финансов цугцванг (липса на полезен ход) следва да бъде решен предварително, а не постфактум, т.е. след като стомната се счупи и респективно се инкасира визираните негативни възможности за фиска, които не следва да се изключват.

Доц. Йосиф Аврамов,
икономист

МИНИСТЕРСТВО НА ОТБРАНАТА

ВОЕННОМЕДИЦИНСКА АКАДЕМИЯ

зр. София 1606, ул. "Г. Софийски" №3, (02) 922 50 69; 922 51 56; факс (02) 922 56 94

Открива процедура за възлагане на открита процедурата за сключване на рамково споразумение с предмет:

„Периодична доставка на медицински консумативи за нуждите на ВМА и подчинените и структури в страната по следните обособени позиции:

Позиция I - „Общ болничен консуматив“

Позиция II - „Централни венозни катетри“

Позиция III - „Игли и сетове за регионална анестезия“

Позиция IV - „Консумативи за инфузионни помпи“

Позиция V - „Специфичен консуматив за анестезиология и реанимация“

Позиция VI - „Разтвори и консумативи за кризисна“, съгласно спецификация - Приложение №1 /неразделна част от документацията/. Обявлението е публикувано на електронна страница на „Държавен вестник“ под № 11/09.06.2011г.

АВТОПАРИ

От първо лице

“Автосалон София 2011” отбелязва положителна тенденция

Пред Интер Експо Център съм. От 11 до 19 юни тук се провежда юбилейното 20-о издание на “Автосалон София”. Миналата година такова нямаше, а през 2009-а изложението не беше нищо особено вероятно заради кризата. Веднъж влязъл вътре, ми се струва, че има по-силно присъствие на марки, което означава по-интересен престой. Атмосферата е спокойна, щандовете са добре изпълнени, някои са тъмни и загадъчни, други са обикновени, а трети са свежи и примамливи. Има и симпатични хостеси, които няма да откажат снимка.

Завивам надясно, влизам в зала, в която са разположени Mercedes-Benz, Mitsubishi и Sang Yong отъясно, Peugeot, Renault и Dacia отляво. Нещо спортно привлича погледа веднага - това е състезателният прототип Peugeot 908 HDi, който през изминалия уикенд пак не успя да се справи с Audi в 24 часа на Льо Ман. Тъжното е, че е просто реплика, но и това не е малко. Умишлено, точно пред него са разположени най-екологичните предложения на марката - електрически скутер, колело с електрическо подпомагане и серийният електромобил iOn. Всичко е концентрирано върху 508 и неговата комби версия SW, която прави своята премиера за България. Точно отсреща е щандът на Mercedes-Benz, които са се постарали да отбележат своята 125-годишна история подобаващо, дори в страна като България. Премиера тук прави новият CLS, както и C-Class Coupe, които са разположени в центъра на изложбената площ, отредена за шугартци. Там ще откриете и концепта F800, позициониран точно до Benz Patent-Motorwagen - първия автомобил в историята на човечеството. И тази година на изложението не присъстват BMW, Audi и Volkswagen, което е жалко.

Малко по-надолу нещо зеленее. Това е екощандът на Renault, който акцентира върху новия Megane CC и електрическият Fluence Z.E. Домакините са предвидили интерактивни графики и умален модел на електро-мобила, с който демонстрират как функционира неговата система за задвижване.

Излизам от тази зала и се насочвам напред към друга. Там са изложени предложенията на Toyota, Lexus и Ford. Toyota се гордее изключително много с новия си лизингов продукт “10 години нова Toyota”, около който е концентрирано и участието на компанията в салона. Луксозната дивизия Lexus представя новия премиум хечбек CT200h, който пристигна на българския пазар преди няколко месеца. Като луксозен хибрид той е натоварен с отговорната задача да се изправи срещу европейските компактни хечбек автомобили на Audi и BMW.

Вълнуващо

Land Rover представя новия Evoque.

Определено това е една от най-вълнуващите премиери на изложението. Много се изписа за разработката на този модел, проследихме всичките му концептуални вариации, така че удовлетворението от срещата на живо е пълна. С базовата си цена от 68 000 лв. той е чудесен избор за всеки, който обмисля компактен имиджов кросоувър. За тези пари обаче не получавате 4x4, имайте го предвид. Новият Focus и Jaguar XF фейслифт също са тук и също заслужават внимание.

Излизам оттук и се насочвам наляво, където се сблъскам със силното присъствие на щандовете на Chevrolet и Opel. Chevrolet са паркирали състезателния автомобил на Иван Мюлер от Световния шампионат за туристически автомобили (WTCC) на едно от най-видните места. За съжаление той също е реплика, но в разгара на сезона Иван има по-важни неща за правене и автомобилът му трябва. Доживяхме да видим и предпремиерите на Chevrolet Volt и неговия двуйчен близък Opel Ampera. Какво още от Opel и Chevrolet - новата Captiva за пръв път в България, Antara фейслифт, Cruze хечбек, новото Aveo седан и хечбек, Astra Sports Tourer, Camaro и какво ли още не.

Там някъде е и доста добре изпълненият щанд на китайската Great Wall. Очакваме производството в България да започне съвсем скоро, за да почувстваме истинската близост с марката. Изложениите в Интер Експо Център автомобили са пристигнали от Китай, да не става обръкване. Другата половина от концерна Renault-Nissan също е тук, показвайки пред посетителите много модели, сред които атрактивния 370Z и чаровно-грознотия Juke.

Традиционно

“Автосалон София 2011” е типичното българско изложение, което е експлоатирано от компаниите за чисто търговски цели. В световен мащаб изложението са не толкова метод за продаване на място, колкото културни мероприятия, на които можеш да видиш концепции за бъдещето, тунинг разработки, готови за производство прототипи и някъде там някой чисто нов сериен модел. Компаниите не залагат толкова на реализирането на сделки, колкото на опипване на почвата и реакцията на публиката, която посочва пътя, по който да тръгнат бъдещите им проекти.

Така или иначе, изложението дава възможност да усетиш характера на колата, за чиято разработка си чел толкова време, далеч от изкуствените прессъобщения и хилядите софтуерно манипулирани снимки. Тази година беше по-добра от 2009 за “Автосалон София”.

Драгомир Попов

Пари

КОЛЕКТИВНО
ПАЗАРУВАНЕ

На пазар за ОТСТЪПКИ

Сайтовете за онлайн купони продължават да отбелязват солиден ръст на потребителите и оборотите си

Социалната мания завладя интернет. Вече не само обменяме информация във Facebook, Twitter или използваме някакъв вариант за електронна комуникация (дори и да сме почти бюро до бюро), но започнахме и да пазаруваме онлайн колективно. И ако досега онлайн шопингът е било самотно занимание, след Groupon и стотиците негови клонинги пазарът вече не е същият.

Устойчив ръст

Вече измина около една година, откакто социалният модел на извършване на покупки в интернет се появи и на българския пазар. За разлика от повечето останали индустрии сферата на колективното пазаруване изживя експлозивен ръст и бързо се настани в речника на българските интернет потребители. Причината - потребителите у нас обичат да има "далавера" и тъй като тези сайтове им предлагат значителни отстъпки, веднага привлякоха вниманието им.

"В самото начало този пазар се развиваше с трицифрен ръст", казва Ивайло Илиев, търговски директор на grabo.bg, един от най-големите сайтове за групово пазаруване. С констатацията за сериозен ръст са съгласни почти всички играчи на пазара. "За предходния месец имаме 45% увеличение на продажбите и 60% ръст на потребителите, въпреки че сме сред по-късно навлезлите участници на пазара", казва Георги Христов, съсобственик на sdelkite.bg. Единствено Камен Кънев - изпълнителен директор на първия сайт от този тип zadgijno.bg - смята, че пазарът е в застой.

Голям брой играчи

Очевидно е, че този пазар е много привлекателен, което обяснява и големия брой участници в него. Досега са създадени приблизително 80 такива сайта, като не е изключено броят им да се увеличи. Една от причините е малката инвестиция, която е необходима за създаването на сайт за онлайн купони.

"Барьерата за включване е много ниска, скриптовете за създаването на такъв сайт започват от 400-500 лв., а по-качествените са 1200-1300 лв.", казва Георги Христов. Моделът на работа също е лесен за копиране.

"В момента тези сайтове са повече, отколкото трябва да са", казва Димитрина Андреева, управител на imasdelka.com, третият сайт на пазара. И тук обаче има две противоположни мнения. "Място под слънцето има за всички", заявява Ивайло Илиев. "Сегашният брой сайтове дори е малък, като се има предвид, че в България достъп до интернет имат 1.1 млн. домакинства", казва и Спас Тошев, собственик на grupovo.bg. "В един обикновен мол има 60 магазина, а общият брой посещения в тези сайтове далеч надхвърля посещаемостта на един мол", допълва той.

Нови модели на работа

Така или иначе всичко това принуждава сайтовете да мислят за нови начини, по които да се разграничат от конкурентите си и да изпъкнат на този гъсто населен пазар. "Ние сме един от сайтовете, които се отказаха от класическия модел с малко оферти на ден. Дневно имаме около 70 активни оферти, тъй

като потребителите търсят разнообразие", казва Камен Павлов, управител на larpi.bg. Тази идея обаче не се харесва на всички. "Големият брой оферти на ден обърква хората и изглежда като разпродажба", казва Димитрина Андреева.

Други фирми имат други идеи за отличаване от съперниците си. "Имаме намерение да развиваме сайта като социална платформа, където хората биха могли да прекарват времето си", казва Ивайло Илиев.

Сайтовете за онлайн колективно пазаруване действително ще стават все "посоциални". Все по-често под офертата ще има рубрики за коментари и въпроси, бутон "харесва ми" или някаква друга иновация, чрез която да споделиш положителна или негативна рецензия. Защото все пак става въпрос за пазаруване, а то винаги е и ще си остане социално занимание. И какво по-добро място от интернет, за да обсъдиш къде и какво можеш да купиш изгодно.

Пламен Димитров

Спас Тошев, собственик, grupovo.bg

„Ръстът на пазара е безспорен, постоянно търсим нови партньори. Офертите стават все по-разнострани и атрактивни

Димитрина Андреева, управител, imasdelka.com

„В момента ние учим хората и търговците за плюсовете от колективното пазаруване

Топ 3

- 1** Позиция 36
grabo.bg
- 2** Позиция 68
kolektiva.net
- 3** Позиция 327
dalavera.bg

► grabo.bg, kolektiva.bg и dalavera.bg са трите най-посещавани български сайта за колективно пазаруване, показват данните на регистъра Alexa. Прави впечатление, че между тях има огромна разлика и ако първият е на 36-о място, третият е едва на 327-о. Други сайтове за колективно пазаруване, които уж са сравнително познати сред потребителите, дори са класирани на още по-зadni позиции.

► В момента броят на подобни сайтове е значителен, а пазарът е ограничен, така че те са принудени да се съревновават за едни и същи клиенти. Много от по-малките сайтове няма да издържат на натоваването и ще изпадат, казват хора от бранша. Освен това засега на нашия пазар не са се появили и големите западни сайтове, което има потенциал да промени позициите значително.

Най-търсени остават козметичните и туристическите оферти

Сайтовете разчитат и на реклама чрез мълва между потребителите

Офертите в българските сайтове за колективно пазаруване стават все по-разнообразни, но все пак основните предложения се делят на три типа: туристически, козметични и ресторантски. "Най-добре се продават туристическите оферти", казва Камен Павлов, управител на pari.bg. Стандартните отстъпки варират между 50 и 90% за оферта.

Могел
Принципът на работа на тези сайтове е елементарен. Всеки ден на сайта се публикуват най-добрите сделки от определен град според местонахождението на потребителя. За да може да бъде получена съответната отстъпка, е необходимо да се съберат минимален брой хора, които да закупят сделката на деня. По този

начин предлагашите услуги фирми печелят от по-голям брой клиенти, макар и при по-ниски маржове. Самите колективни сайтове разчитат и на реклама чрез собствените си потребители - "пуснете мълвата сред приятелите", съветва един от тях.

Специален код
Когато се съберат достатъчно купувачи за определена сделка, тя става активна - всички заявили желание получават отстъпки. Ако сделката не се активира поради липса на желаещи, сайтовете възстановяват парите изцяло. Щом сделката е активна, клиентът получава електронен ваучер с уникален код. За да използва закупената стока или услуга, потребителят трябва да го разпечата и представи на търговеца. Някои сайтове предлагат и възможности за намаляване на изразходването на хартия, като изпращат кратко текстово съобщение, съдържащо код.

Спестени пари
Досега сайтовете за колективно пазаруване се хвалят, че чрез промоциите си са спестили на своите клиенти десетки милиони левове. От най-посещавания сайт grabo.bg съобщават, че са спестили на потребителите си над 10 млн. лв., а най-старият сайт, zadrujno.bg, е спестил на клиентите си около 1.3 млн. лв.

Засега тези сайтове се наслаждават на сравнително спокойни условия, но ожесточаващата се конкуренция ще промени всичко това. "Пикът на растежа все още не е настъпил, но предполагам, че това ще се случи до есента или в края на годината ще настъпи", казва управителят на imasdelka.com Димитрина Андреева. А възможните ефекти са или първи закрити сайтове, или по-големи отстъпки за потребителите, или разработване на иновативни подходи за привличане вниманието на повече потребители.

Пламен Димитров

80

► е приблизителният брой на сайтовете за колективно пазаруване в България

400

► е минималната инвестиция за откриване на сайт за онлайн отстъпки

1.1

► млн. домакинства са потенциалната клиентска маса на тези сайтове у нас

Георги Христов, съсобственик, sdelkite.bg

„Броят на сайтовете като цяло е чудовищно голям за пазар като България. Някои обаче ще изпадат, така че броят ще остане почти същият

Анкета Как се развива пазарът

► Пазарът има голям ръст. Доста добре се продават туристическите оферти. Дневно имаме около 70 активни оферти, тъй като потребителите търсят разнообразие.

Камен Павлов, управител, pari.bg

► Ръстът на пазара е безспорен, постоянно търсим нови партньори. Офертите стават все по-разнообразни и атрактивни.

Спас Тошев, собственик, grupovo.bg

► Твърде бързо включването на големите брандове, които досега изчакваха, но изкушението да навлязат на нашия пазар става твърде голямо. В момента ние имаме 150 хил. регистрирани потребители, целта ни е да достигнем 50% пазарен дял.

Ивайло Илиев, търговски директор, grabo.bg

► За всеки месец от началото досега посещенията на сайта и покупателната способност на клиентите се увеличават с 8-10%. Престои обаче сериозно отсяване, ще останат сайтовете, предлагащи истински отстъпки.

Димитрина Андреева, управител, imasdelka.com

► За тази една година нашите приходи са крайно недостатъчни. Смятам, че можеха да бъдат много повече. Пазарът е наистина пренаселен. Но това не е само на местно, а и на световно ниво.

Камен Кънев, изпълнителен директор, zadrujno.bg

В началото беше Groupon...

...или историята на първия сайт за колективно пазаруване в света

Като потребители често ни се случва да срещнем редица разочарования. Чантата, която от 2 месеца гледаме на витрина на луксозен магазин, все още е твърде скъпа. От друга страна, и време за пазар нямаме, защото в почивните ни дни не всички магазини работят. И още - не сме ходили на почивка от години, защото офертите не са изгодни или организацията е твърде дълга.

Изход обаче има, но той

не е в молете и магазините, а в интернет. И по-точно в сайтовете за колективно пазаруване, които пестят време и пари. Като страна на неограничените възможности и монополист в иновационните идеи Америка е родина и на първия колективен сайт за пазаруване в света - Groupon.

Американската мечта

Създателят на първия онлайн пазар не е утвърден

200

► е приблизителният брой на сайтовете за колективно пазаруване в Америка

бизнесмен, а едно съвсем обикновено момче на име Андрю Мейсън. Едва 27-годишен, той създава бизнес стратегия и основава Groupon. Успехът на Мейсън изглежда точно като сбъдната американска мечта.

Едва 15-годишен, той се мести в Чикаго и започва да се занимава с музика. Не след дълго обаче разбира, че музиката не е неговото призвание. Решава да започне работа в компанията за уебдизайн на онлайн предприемача Ерик Левковски, но и там не се задържа дълго.

Мейсън продължава образованието си и съвсем скоро животът отново го среща с неговия бивш шеф, който прави милионна инвестиция в онлайн проекта му - The Point - сайт за подкрепа на различни каузи.

От уста на уста

Groupon не става известен изведнъж. Мейсън

стартира портала за колективно пазаруване през ноември 2008 г. и първоначално започва да звъни по телефона на клиенти и да ги убеждава колко успешно е новото начинание. С тази своеобразна реклама той започва да печели скорострелно.

Милиони USD

Groupon се превърна в истински феномен за отрицателно време. Офисът на компанията е разположен върху хиляди квадратни метри в Чикаго, а бизнесът им оперира в над 22 страни по света и 88 американски града.

В края на 2010 г. година популярният блог за уеббизнес и социални медии Mashable събщи, че годишният приход на компанията е бил 800 млн. USD. Успешният бизнес на Groupon заинтригува и Google, който се опита да купи онлайн пазара, като предложената цена беше 6 млрд. USD. По една или друга причина Мейсън отказа сделка с Google. Само преди дни Groupon обяви и IPO с намерение да събере около 750 млн. USD от акциите си.

На опашката

Като всяка нова идея и тази намери стотици

Черно на бяло За успешните примери и негативния имидж

Колективното пазаруване е най-новата интернет мания на българина. Офертите с до 90% отстъпки привлякоха вниманието

гори и на хората, които преди това не бяха пазарували онлайн или поне не чак толкова активно. Затова и бизнесът на тези сайтове е успешен и по света, и у нас. Докато новата мания се разрастваше, се увеличаваха и хората, които са против идеята - защото не искат да следват масите, защото смятат, че "евтино" означава "нека-

последователи, които се превърнаха в конкуренти на онлайн пазара за колективно пазаруване. Стига се дотам, че сайтовете за колективно пазаруване само в Америка надхвърлят 200, а по другите части на света те са минимум 600. И все пак този брой не е напълно точен. Моделът е толкова успешен и направи толкова хора богати за отрицателно време, че е трудно да се проследи колко копия има към днешна дата.

Големият интерес към тези сделки дори е затруднил компаниите и търговците, които не са успели да поемат толкова много клиенти.

Успехът

Андрю Мейсън се превърна в човека, създал най-бързо развиващата се компания в света. Миналата година от Forbes събщи, че Groupon е успял да достигне приход от 1 млрд. USD от момента на създаването за най-кратък период от всички онлайн проекти досега. А това спечели на Groupon достойно място в историята на онлайн бизнеса.

Кина Дразнева

► Андрю Мейсън, създател и собственик на онлайн портала за колективно пазаруване Groupon

СНИМКА BLOOMBERG

Първият сайт за колективно пазаруване в България навърши една година

Zadrujno.bg вече има 20 хил. потребители и отчита 700 хил. лв. оборот

"Началото не беше лесно. Първо си търсехме клиенти сред приятелите", спомня си Камен Кънев - изпълнителен директор на първия сайт за колективно пазаруване в България Zadrujno.bg. Сайтът представя новия начин за пазаруване през април 2010 г. Към днешна дата потребителите му са над 20 хил., оборотът е над 700 хил. лв., а парите, които сайтът е спестил на клиентите си заради отстъпките в цените на различните стоки и услуги, са над 1.3 млн. лв.

Преди всички

Като млад предприемач Кънев е минал по стъпките на американския си колега Андрю Мейсън, създателя на

Groupon. През 1998 г., едва 20-годишен, Кънев започва да се занимава с интернет. Само седем години по-късно става изпълнителен директор на "Моите пари", а от лятото на 2010 г. се заема с най-новия проект - портала www.zadrujno.bg.

"С началото ни през април 2010 г. успяхме да изпреварим конкурентите, които започнаха да навлизат на пазара едва през август. Въпреки това трудно си проправихме път, което отчасти се дължеше на факта, че стартът на сайта беше през топлите месеци, когато хората рядко се интересуват от подобни неща", разказва Кънев и допълва, че сега бизнесът върви добре.

Дамите са на фокус

Zadrujno се оказва най-популярен сред дамите. "Нашите клиенти са предимно жени", казва шефът на онлайн

портала. Те са 75% от потребителите. Това се дължи преди всичко на продуктите и услугите, които се предлагат в сайта - от козметични процедури до намаления в магазини.

Български синглом

Българският потребител има огромни предрасъдъци и много-много не обича да пробва нови продукти и услуги, смята Кънев. "Именно в тази посока се опитваме да работим ние - да предлагаме разнообразие за хората, и то на намалени цени", казва Кънев. Според него това е полезно и за търговците. И допълва, че сайтовете за колективно пазаруване не трябва да се възприемат като инструмент за печелене на повече пари, а като вариант за успешна маркетингова кампания.

Кина Дразнева

► Камен Кънев - изпълнителен директор на първия сайт за колективно пазаруване в България Zadrujno.bg

СНИМКА ЗЛАТИМИР АРАКЛИЕВ

чествено", или защото са на мнение, че подобен вид покупки са на сяпо и носят риск.

► В две страници ви представяме "бялата" и "черната" страна на една и съща монета - колективното пазаруване. Сайтовете имат все повече потребители и за това свидетелстват

историите на успеха на Group - компанията създател на идеята за колективното пазаруване, и на Zadrugno.bg - първия български сайт, който започна да предлага подобни услуги. В същото време обаче има и някои рискове, така че ако решите да пазарувате колективно, имайте ги предвид.

Колективна измама ли е колективният пазар

Не всички потребители са доволни от възможността да си купят нещо на по-ниска цена в интернет

С навлизането на идеята за колективно пазаруване и наоряването на стотици сайтове неизменно се появиха и проблеми. Бурното развитие на сайтовете се обяснява главно с ниските цени за стоки и услуги, бързата покупка по интернет и възможността за споделяне на мнения и впечатления с други потребители. Този тип пазаруване обаче има и някои рискове.

Некоректни предложения

Има доста случаи фирми да завишават цените на услугите си, пускайки ваучери в сайтове за колективно пазаруване. По

този начин клиентите живеят с представата, че са напипали страхотна сделка, а всъщност плащат нормалната цена на предложението. Това обаче няма как да се контролира и проследи. Пример за некоректност

е и да се пуснат твърде много ваучери за голям брой хора за кратък период от време. Това важи най-вече за ресторанти или козметични услуги. "Когато например има над 1000 документа, за около 2 месеца става ясно, че това е огромен поток от хора и няма как да бъдат обслужени качествено. Има недоволни хора и фирмите си пра-

вят лоша услуга", коментират от сайта за групови покупки slon.bg. Изпълнителният директор на Zadrugno.bg Камен обяснява подхода със задължителността на много фирми. "Тегли еми или жения начин да си лят клиент, за да за кърпят положението. Това обаче е много опасно, защото оказва влияние на качеството на услугите."

Силата на интернет

Благодарение на мрежата потребителите могат сами да си набавят информация за предложенията и да споделят опита си. Коментарите в самите

сайтове за колективни продажби почти винаги се редактират и модерират. Заради това информацията в

това се оказва не само допълнителен разход за път, а и се налага да използват отпуск от работното си място.

Около 10% са недоволните клиенти в колективното пазаруване, смята Колев. "Пари връщаме на по-малко от 1%. Има хора, които са недоволни от даден търговец, но са лоялни към нас и ни предупреждават да не работим с тях, за да няма и други измамници", добавя той.

Пенчо, бре, чети. Пенчо не чете

От сайта slon.bg коментираха, че проблемите идват главно от невниманието на клиентите. Разсеяност или дори лека екзалтация от изгодната оферта често води до незабелязване на детайлите в дадената сделка. Срещат се например предложения, в които няма ограничение за броя закупени ваучери, но пък има лимит за броя, който един клиент може да използва. Срещана практика е предварително записване, резервация, чрез което да се уведоми търговецът, че ще бъде ползван ваучер. Тези ограничения обикновено също фигурират в офертата, но често пъти не са изписани на едно и също място.

За да се предпазим, трябва да подбирате източниците си на информация да четем внимателно и най-вече при съмнения да се консултираме с други потребители.

Ивана Петрова

Кои са най-често срещаните рискове

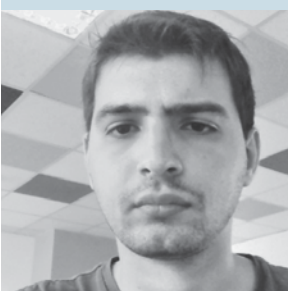
- Заг отстъпките всъщност стоят завишени цени.
- Описанието на офертата не отговаря на очакванията на потребителя.
- При много провадени ваучери за кратък период от време е трудно да се вместиш в графика на компанията.
- Понякога поради тази причина и качеството на услугата се намалява.
- Атрактивните оферти понякога водят до сриbove на сайтовете.

Светкавичните оферти сриват сайтовете

Имах проблем с билети за 3D кино в Cineplex с популярния сайт kolektiva.bg. Излезе на сайта една от светкавичните им оферти, които са валидни само по няколко минути, и буквално се срива от мераклии като мен да си купят ваучер.

След хиляда рефреша стигнах до заветния checkout и тогава сайтът съвсем умря. След малко получих мейл от колектива, че били получили заявката ми, но трябвало ръчно да завърша плащането директно от сайта на epay.bg. Дадох ми там някакъв номер на търговец и основание за плащане и съм щял да си получа ваучерите веднага като получат

Божугар Бацов, потребител в сайтовете за колективни покупки

потвърждение. Направих го, но нищо не дойде, а парите липсваха. Като причина от kolektiva.bg казаха, че в основанието за плащане имало много номера на поръчки и ги обработвали ръчно. Заради това били пропуснали някои от номерата. Получих след няколко дни

„Получих след няколко дни извинителен e-mail и ваучерите, но беше доста трудно да се свържа въобще с някой там.“

извинителен e-mail и ваучерите, но беше доста трудно да се свържа въобще с някой там.

Правят услуга, която нямат техническия капацитет да обслужват. Случи ми се и да не ми намират ваучера в списъците си. Липса на комуникация явно. □

Горещи грешки

Ако смятате, че лятото не крие модни опасности, помислете пак

Време за бира на плажа, разходки в парка, бурен нощен живот и... прозираци потници, джапанки и чорапи в сандали. Как е възможно сезонът с най-малко грехи да ражда най-много модни грешки? Най-вече през лятото обикновено стилни жени обличат оскъдни грехи отвъд ръба на приличията, най-вече през лятото професионално изглеждащи мъже се обличат така, сякаш ще чистят мазето. Ако сте излизали от дома си през последните няколко седмици, не се съмнявам, че сте забелязали по-често срещаните грешки на сезона - прозираци материи, заг които се крие крещящо бельо, шорти и закриващи прасците чорапи, грастично дълбоки деколте и къси поли. Заради тревожните си наблюдения решихме да направим каталог на най-горещите модни гафове.

СНИМКИ SHUTTERSTOCK

Мъже

Чорапи и сандали

Въпреки международните усилия практиката мъжете да носят чорапи с кожени сандали или с чехли не желае да отмре. Напълно нелогична комбинация - ако е достатъчно горещо, че да носиш сандали, защо ще носиш чорапи? Или ако ти е студено и искаш да носиш чорапи, защо ще носиш сандали?

Потници

Те може да изглеждат секси на известни личности, но определено не са направени за средностатистическия мъж. В действителност дори подчертават проблемните области или липсата на мъжественост. Имайте предвид, че спортните потници и ярки футболни тениски са предназначени за носене по време на спортни събития.

Ризите са много по-добър вариант за тези, които искат да демонстрират стил, тъй като са с ръкави и имат по-висока яка. Уверете се, че сте уцелили размера си. Избягването на модните грешки в повечето случаи не изисква много - просто да се чувствате удобно в дрехите си. Ако нещо не ви е удобно, просто не го носете, защото вашият дискомфорт се предава лесно в общуването.

Чанта за кръста

Въпреки нелепия им вид много мъже продължават да носят чанти за кръста. Мъже, тези чантички са всичко друго, но не и секси, модата им отдавна отмина заедно със смаляването на телефоните и фотоапаратите. Носете си портмонето и техниката в джоба.

Хавайски ризи

Хавайските ризи са приятни, но те също са твърде туристически и демодне. Ако искате да отпразнувате лятото, не ставайте комични, а облечете бяла или светлосиня ленена риза. Така няма да изглеждате като облечени от евтин курортен магазин. Ако пък ви привличат по-ярките цветове, сложете червена риза с неутрални шорти.

Шортите с мярка

Мъжете смятат панталонките за мъжкия еквивалент на летните рокли. Но голяма част от тях не знаят, че те са подходящи, ако стигат поне до средата на бедрото и ако нямат дупки. Носенето на чорапи над глезена в комбинация с шортите е признак на лош вкус. В днешно време спортни чорапи под глезените се продават във всеки магазин. И моля ви, не вадете дънковите панталонки, които сами си подряхахте в 11-и клас. Лятото не е сезонът, в който най-последно можете да извадите гръндж дрехите от гардероба.

Жени

И горе, и долу

Комбинацията от дълбоко деколте и миниполничка не само е безвкусна, но може да злепостави и най-съвършената фигура. Този аутфит е уместен в клиповете на Риана, Ивана и Бритни. "Никога не разкривай всичко", съветва модната икона Виктория Бекъм и ние я подкрепяме.

Прозрачното прозира

Най-често срещаните модни грешки при жените са свързани с бельото. Не е ясно дали те се случват поради перверзен екхибиционизъм, или заради твърдоглавия отказ да си купиш стилно бельо. И все пак не е сложно да запаметиш няколко прости правила - когато си с прозиращ топ или панталон, носи неутрално бельо без цветя, ярки шарки или шарени презрамки. И ако в училище пращките, стърчащи изпод дънки, са се смятали за шик, като пораснете, нещата се променят. Чорапогащите над кръста също са забранени.

Блясък и гирлянди

Пайети, мъниста и брилянти - всичко това е хубаво, но в определени граници. Може цялата ви блуза да отразява светлината, стига нищо друго по вас да не бляска. Чувството за мярка при тези материи е много важно, така че когато облечете топ със "скъпоценни" камъни, уверете се, че нямате блестящи елементи нито по дънките, нито по обувките, нито по обещите или очилата.

Един тон фон дьо тен

Един от най-големите страхове за една жена е размазаният грим. А когато са 40 градуса на сянка и лицето ти е покрито с два пръста разтекъл се фон дьо тен, е доста трудно да намериш място, където да "си смениш лицето". Затова през лятото използвайте по-лек фон дьо тен на водна основа, като го комбинирате с матираща или минерална пудра. А ако да идете на плаж без грим е недопустимо за вас, уверете се, че спиралата ви е водоустойчива.

Драмата с обувките

Относно дамските сандали няколко прости правила са достатъчни. Педикюрът е необходим. Носенето на чорапи с тях е като да си сложиш бельото над панталоните. Що се отнася до джапанките - те са подходящи само ако колегите ви нямат нищо против ходещ метромом в офиса. Те бяха на мода миналия век, така че си купете едни хубави кожени сандали.

Бежово с бежово и... бежово

Щецате ли се за онези жени, които се обличат само в неутралните цветове? Не ме разбирайте погрешно, базисните тонове са прекрасни, но гардероб, пълен с тях, може да приспи всекиго. Забравете предрасъдците за това кое стои добре и започнете от нулата. Изберете шарена блуза, комбинирайте с чифт дънки и блейзър с по-плътен цвят. Ще останете приятно изненадани от позитивното излъчване, което ще създадете.

Теогора Мусева

